KAIS. KÖN. HOF BIBLIOTHEK
20.555-B
ALT-

JAVAANSCHE ZAMENSPRAKEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

JAVAANSCHE

ZAMENSPRAKEN,

DOOR

C. F. WINTER, S^R.,

TRANSLATEUR VOOR DE JAVAANSCHE TAAL TE SOERAKARTA,

UITGEGEVEN MET EEN

BIJVOEGSEL BIJ HET JAVAANSCHE WOORDENBOEK

DOOR

T. ROORDA.

EERSTE DEEL:

ZAMENSPRAKEN OVER VERSCHILLENDE ONDERWERPEN.

AMSTERDAM,

JOHANNES MÜLLER.

1848.

Digitized by Google

GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

Digitized by Google

VOORBERIGT.

De hier volgende Javaansche zamenspraken zijn door den Heer Winter opgesteld met het tweeërlei doel, vooreerst, om den beoefenaar der Javaansche taal bekend te maken met de taal van het dagelijksch leven, zooals die in zamenspraken van menschen van allerlei rang en stand in de onderscheidene taalsoorten gebruikt wordt, en met allerhande daarin voorkomende uitdrukkingen en spreekwijzen, die uit andere boeken niet geleerd kunnen worden; en ten anderen, om den lezer tevens te onderrigten omtrent vele bijzonderheden betreffende Javaansche zeden, gewoonten, instellingen, geschiedenis, letterkunde, enz. Bij vele van deze zamenspraken is dit laatste doel, zoo niet het eenige, dan toch het voornaamste. Welk een nuttig en belangrijk werk de heer Winter hiermede geleverd heeft, zal ieder erkennen, die er voor zijn leering gebruik van zal maken.

Gemakkelijk zal men, ook in den uiterlijken vorm, eenig onderscheid bemerken tusschen de eerste dertig zamenspraken, van bladz. 1 tot 88, en de volgende vijf-en-veertig. De eerste, meestal korter en eenvoudiger, zijn vroeger door den heer Winter opgesteld, en waren reeds een geruimen tijd afgedrukt, toen ik ook de volgenden ter uitgaaf van den heer Winter ontving. In deze vooral heeft de heer Winter den

Digitized by Google

lossen trant van het dagelijksch gesprek op een gelukkige wijz nagebootst; en, waar dit wegens den aard van het onderwerp minde goed kon geschieden, daar zal men zich schadeloosgesteld vinden doo de belangrijkheid van de medegedeelde zaken.

Achter het werk heb ik gevoegd een Bijvoegsel op het onlang door mij uitgegeven Javaansch woordenboek van den heer Gericke tot verklaring van die woorden en spreekwijzen, die in deze zamen spraken voorkomen en in het woordenboek niet, of niet voldoende verklaard zijn. Ik heb daarin tevens alles opgenomen, wat naa aanleiding van deze zamenspraken tot verbetering van het woorden boek kon worden bijgedragen. Omtrent de beteekenis van die woorde en spreekwijzen, die mij van elders onbekend waren, heb ik de heer Winter zelf geraadpleegd, zoodat ik die met zekerheid heb kunnen opgeven.

T. ROORDA.

Delft, 25 Maart, 1848.

Digitized by Google

INHOUD.

N°. 1—15: korte gesprekken in de onderscheidene taalsoorten over verschillende onderwerpen.....bl. 1— 14.

" 16—20: over gebruiken en instellingen betreffende het huwelijk....." 15— 21.

Vrg. de verhandeling van den Heer Winter: *Instellingen, gewoonten en gebruiken der Javanen te Soerakarta*, in het *Tijdschrift voor Neêrlands Indië*, 5de jaargang, 1ste deel, bl. 459—486 en bl. 564—608.

" 21: over de besnijding van een kind.....". 22.

Vrg. t. a. pl. bl. 706—708.

" 22: over de begraafnis van een doode.....". 22.

Vrg. t. a. pl. bl. 708 vlg.

" 23: over de trappen en titels van adel.....". 23.

Vrg. t. a. pl. bl. 722—725.

" 24: over het regt van opvolging in een post.....". 28.

Vrg. t. a. pl. bl. 729 vlg.

" 25: over de geschiedenis van Java sedert de stichting van het rijk van Mâdjâ-pahit.....". 26— 47.

" 26: over de verschillende Pradjoerits van den Vorst van Soerakarta." 47— 55.

" 27: over de regtspleging te Soerakarta.....". 48— 64.

Vrg. de verhandeling van den Heer Winter: *Regtspleging over de onderdanen van Z. H. den Soesoehoennan van Soerakarta*, in het *Tijdschrift voor Neêrlands Indië*, 6de jaargang, 1ste deel, bl. 99 vlgg.

" 28: over eenige plegtige boodschappen van den Vorst door de Gandek's." 63— 73.

" 29: over den akkerbouw.....". 73— 81.

" 30: over verschillende beambten in de Kraton.....". 82— 88.

Digitized by Google

N°. 31: zamenspraak van twee Javanen in Ngoko, over verschillende zaken. bl. 89— 95
" 32: zamenspraak van twee Bakoel's, in Madyå ..... " 95—100
" 33: zamenspraak van een Pangeran met een Bëlantik, in Ngoko en Kråmå. " 100—104
" 34: zamenspraak van een landheer met een Dëmang, in Ngoko en Kråmå. " 104—109
" 35: zamenspraak van een heer met een Raden Ngabehi in Kråmå, over het leeren van het Javaansch en de kennis van het Kawi bij de Javanen..... " 109—116
" 36: zamenspraak van twee Bakoel's, in Madyå..... " 116—121
" 37: zamenspraak van twee Javanen, in Madyå..... " 121—126
" 38: zamenspraak van drie Bakoel's, in Madyå..... " 126—132
" 39: zamenspraak van een heer met een Ngabehi op reis, in Kråmå..... " 132—138
" 40: zamenspraak van een Pangeran met twee bejaarde Javanen van minderen stand, in Madyå en Kråmå, onder anderen over de goede en slechte teekens in het haar van paarden..... " 139—144
" 41: zamenspraak van twee Javaansche vrouwen en met de vrouw van een lombardhouder, in Madyå en Kråmå..... " 144—149
" 42: zamenspraak van twee Javanen, in Ngoko..... " 149—156
" 43: zamenspraak van twee Javaansche vrouwen, in Kråmå en Madyå.... " 156—159
" 44: zamenspraak van een Javaansch ambtenaar met een ondergeschikte uit het distrikt Kadoewang, in Ngoko en Kråmå..... " 159—171
" 45: gesprek van een heer met twee bedienden en een schoenmaker, in Ngoko en Kråmå..... " 172—179
" 46: gesprek van een heer met een bediende, een schoenmaker en een bode van een Pangeran, in Ngoko en Kråmå..... " 179—183
" 47: gesprek van een heer met een kleermaker, in Ngoko en Kråmå..... " 183—186
" 48: zamenspraak van een heer met een Raden Ngabehi en een bediende, in Kråmå en Ngoko..... " 186—190
" 49: gesprek van een heer met een kleermaker en een schoenmaker, in Ngoko en Kråmå..... " 191—193
" 50: zamenspraak van een heer met een Javaansch ambtenaar, in Kråmå. " 193—19

Digitized by Google

N°. 51: gesprek van een heer met een Javaanschen schrijver, in Ngoko en Krâmâ.....bl. 198—201.

" 52: gesprek van een heer met een timmerman, in Ngoko en Krâmâ.....„201—205.

" 53: gesprek van een heer met een bediende en een Dëmang, in Ngoko en Krâmâ.....„205—211.

" 54: tafelgesprek van een heer met een Raden Ngabehi en een bediende, in Krâmâ en Ngoko.....„211—219.

" 55: gesprek van een heer met een bediende en een stalknecht, in Ngoko, Krâmâ en Madyâ.....„219—223.

" 56: gesprek van een heer met een timmerman, in Ngoko en Krâmâ.....„223—226.

" 57: gesprek van een heer met een Javaansch ambtenaar, in Krâmâ, over de Nagârâ van Soerakarta, over het Maleisch spreken en over een geschil met een landhuurder.....„226—232.

" 58: over de plegtigheden bij een huwelijk van den Vorst en het Tingkëb-feest voor een Vorstin.....„232—237.

" 59: over de plegtigheden bij de geboorte en bij het huwelijk van een Prins.„237—244.

" 60: over de plegtigheden bij het overlijden van een Vorst.....„245—249.

" 61: over verbodene zaken.....„250—258.

" 62: over de plegtigheden bij de inhuldiging van een Vorst.....„259—263.

" 63: over de plegtigheden bij gelegenheid van de Garëbëg's.....„263—270.

" 64: over de buffel- en tijger-gevechten in de kraton.....„270—275.

Vrg. *Javaansche brieven* enz. n°. 186.

" 65: over de vruchten van Java, de Doekoen's en de geneesmiddelen.....„275—283.

" 66: over de ongelukkige dagen en de vermijding daarvan.....„284—289.

Vrg. *Tijdschrift voor Neêrlands Indië*, 5de jaargang, 1ste deel, bl. 609—611.

" 67: over de Dalangs en hun kennis van het Kawi, en verklaring van een paar coupletten van de Brâtâ-joedâ-Kawi.....„289—298.

" 68: over de tooneelvertooningen en danseressen.....„298—309.

" 69: over het rijm in poëzie, en verklaring van een paar coupletten van de Brâtâ-joedâ-Kawi en van de Râmâ-Kawi.....„309—320.

Digitized by Google

No. 70: over de verschillende dichtmaten of zangwijzen.....bl. 321—338.

" 71: vervolg van het voorgaande gesprek, en over fouten in de handschriften van Kawi-werken.....„ 338—350.

" 72 en 73: over de Javaansche literatuur, in het Kawi en in het Javaansch. „ 350—370.

" 74: over den leeftijd van de schrijvers der werken in het Kawi en Javaansch.....„ 371—373.

" 75: zamenspraak van een heer met een Raden Ngabehi, onder anderen ook over het lezen van het Kawi, en verklaring van een paar coupletten uit de Brůtů-joedů-Kawi.....„ 374—382

Bijvoegsels bij het woordenboek tot gebruik bij deze zamenspraken.....„ 383 vlgg.

Verbeteringen.....„ 419—422.

Digitized by Google

பயிலுமுறை

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๑๑ :

: ๓๓ ๐ :

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

: ཀ ཀ :

[illegible]

: ཀ ཀ :

[illegible]

: ཀ ཀ :

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

[illegible]

: ๓๓ ๓๓ :

[illegible]

Digitized by Google

: ๒๐ :

Digitized by Google

: ๒๓ :

[illegible]

: ๒๔ :

[illegible]

Digitized by Google

: ๒๒ :

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ꡊꡋꡋꡋ

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

पुत्रान्पौत्रान्पुत्रिकाः सगोत्रान्बान्धवान्पितृन् । पितामहान्प्रपितामहान्पु

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๒๘ :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๒๗ ๓๓ :

๑๖๒๑ ๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: ๒๒ ๒๒ :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: ๒๓๑ :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๒๒ ๘ :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ཤ ཀ ལ ཀ ལ ཀ ལ

๚ ๑๑๑๑ ๚ ๒๖๓๓๓

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: ๒๒ ๑ :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

॥ श्रीयांश्रीदेवी । ॥ श्रीमहामाणिक्यमुनिपादाब्जमधुपायमानाय । महामहोपाध्यायश्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीमन्

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๏ ๑๒๑๒ ๑๓๓๓

Digitized by Google

๚ ๑๓๑๒ (๓๓๓๓๗๗๗

๚ ๑๒๒๒ (๓๓๓

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑ ๚ ๚ ๑ ๚ ๚ ๑ ๚

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

๏ ๚ ๚ ๚

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

๏ [illegible] ๏ [illegible]

๏ [illegible] ๏ [illegible]

๏ [illegible] ๏ [illegible]

๏ [illegible] ๏ [illegible]

๏ [illegible] ๏ [illegible]

๏ [illegible] ๏ [illegible]

Digitized by Google

๏ พระอาทิตย์ ๏ ๒๖๔๔ ๏ ศุกร์ ๒ ฯ ๑๑ ๒ ๑๑ ๒ ๑๑ ๒

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

॥ ॥ ॥

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

: [illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๚ ๚ ๚

Digitized by Google

๑ ๑๑๑๕ ๑ ๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: [illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: ๑๑๐ :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๑๗ :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๒๐ ๓๓ :

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ในเมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ถ้าพระราชโอรสทั้งปวงเป็นเยาว์ ยังมิได้ทรงพระเจริญ ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ในเมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ถ้าพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ในเมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า

: ๑๒ :

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ในเมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ๑๒ ๑๒ ๑๒ ๑๒

๏ พระบรมราชาธิบายว่า

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ในเมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

๏ พระบรมราชาธิบายว่า ในเมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคตแล้ว ให้ตั้งพระราชโอรสองค์ใดองค์หนึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทนพระองค์ ๆ

Digitized by Google

Digitized by Google

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ทั่วทั้งทั้งทั้ง
ทั้งทั้งทั้งทั้ง ๏

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเหนือเขาเมรุราชาดาวดาษ ๏ ๏ ๏

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๏ ๑๓๑๑ ๏ ๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ꠁꠣꠞꠤꠔꠤꠞꠤꠔꠤꠞꠤꠔꠤ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

๏ ๑ ๑ ๑

Digitized by Google

: [illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: [illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๓๑๓๑๓๑๓๑ ๚ ๑๓๑๓๑๓๑๓

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๏ ๑๓๑๑๑

๚ ๑๑๑๑ ๚ ๚ ๑๑๑๑ ๚ ๚ ๑๑๑๑ ๚

Digitized by Google

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นจากขอบฟ้าเวลาเช้าตรู่ ทรงเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเวลาค่ำ ทั้งดวงเต็มที่ ทรงเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระอาทิตย์ ๏ ๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นเองก็ดี : ทั้งสองดวงนี้ก็ดี ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ขึ้นเองก็ดี ทั้งสองดวงนี้ก็ดี ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระอาทิตย์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

๏ พระจันทร์ ๏ ขึ้นก็ดี ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏ ย่อมเดินไปตามทางที่ท่านกำหนดไว้ ๏

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

๏ ๑๓๑๑๓๑๓๑๓

Digitized by Google

๑ พระอานนท์ ๑ ๑ ๑

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

๏ ๚ ๚ ๚

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๒๒ ๒๒ ๑๑ :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

๏ พระปิ่นเกล้า ๏ เรียกปิ่นปูนอกมาทั้งที่ปิ่นปักกิ่งเกล้าอยู่ยาก
ที่เมืองหลวงหนา ๏ ลมลดเราอยู่ปิ่นปักกิ่งเกล้าอยู่ยากที่เมืองหลวงหนา
ทราบว่าพระมหาเถรเจ้าเมืองลังกาทั้งปวงมีความยินดีนักหนา ๏ ครั้นเมื่อ
ปีมะเมียเดือนยี่ขึ้นสิบสามค่ำ

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๘๓ :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๘ ๒ :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๑๑

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

๏ ๑๒๑๓๑๓๑๓๑ ๏ ๒๒๒๓๑๓๑๓๑

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๑๑

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ พระมหาบุรุษทั้งปวงนั้นมีปกติอันเดียวกัน ๚

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๑๑๑๑๑๑๑ ๚ ๑๑๑๑๑๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

: ๘๘ :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๑๗ ๑๗ ๑๗

Digitized by Google

: ๓ ๑๖ ๑๗ :

[illegible]

[illegible]

: ๘ ๑๗ :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๑ ๑๑๑

๚ ๑๑๑๑๑๑๑๑ ๚ ๑๑๑๑๑๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๏ ๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๑ ๑๑๑

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

๚ ๑๓๓๓

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: ๑๐ :

๑ ๑ ๑๑๑

๑๒ : ๒๒ ๒๒ : ๑๑๑

๚ ๚ ๚

Digitized by Google

Digitized by Google

๑ ๆ ๆ ๆ

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๑๑๑

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: [illegible] :

[illegible]

: [illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๑ ๑๑๑

๑๑๑

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๚ ๚

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: [illegible] :

[illegible]

: [illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๚ ๚ ๚

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๑ : ๑๒๓๓๓

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ꠘꠣꠞꠤꠘꠣꠞꠤꠘꠣꠞꠤ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

: [illegible] :

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

: ๑๖ ๑๑ :

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

๚ ๑๑๑๑๑๑ ๚ ๑๑๑๑๑๑

Digitized by Google

BIJVOEGSELS BIJ HET WOORDENBOEK

TOT GEBRUIK BIJ DE

JAVAANSCHE ZAMENSPRAKEN

OVER VERSCHILLENDE ONDERWERPEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

ᨕᨚ᨞

ᨕᨚ᨞ *een uitroep:* hel *bij voorbeeld* ᨕᨚᨕᨚᨕᨚᨕᨚ᨞ he ja! *bladz.* 173.

ᨕᨚᨕᨚ᨞ *of* ᨕᨚ᨞ *een uitroep:* o! *bl.* 118.

ᨕᨚᨕᨚ᨞ *een uitroep van afkeuring, of om iemand stil te doen houden:* sus! hei! hola! *bl.* 161.

ᨕᨚᨕᨚᨕᨚᨕᨚ᨞ *wordt ook gebruikt voor* iemand die zich iets eigen gemaakt heeft; *b. v. bl.* 345: ᨕᨚᨕᨚᨕᨚᨕᨚ

is niet [illegible] *maar* [illegible] *en het wordt ook gebruikt voor* bij zich steken, in den zak steken; *b. v. bl.* 206: [illegible]

[illegible] *Kw.* = [illegible] *en* [illegible] = [illegible] *bl.* 114.

[illegible] — [illegible] *beteekent niet* morgen vroeg, morgen ochtend, *maar* tegen morgen, *of eenvoudig* morgen; *b. v. bl.* 237, 214 *en* 258. — [illegible] vervroegen, *b. v. bl.* 376: [illegible]

[illegible] — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, *beteekent* op iets *of* voor iets bieden, *bl.* 91, 99, 100 *en* 123; *zonder voorwerp ook* dingen, afdingen, *bl.* 177. — [illegible] *beteekent* het plaats hebben van [illegible] *bl.* 127.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *Men zegt ook* [illegible] — *Zoo ook* [illegible] loslaten, *bl.* 130; *ook* iets laten *voor een prijs, die er voor geboden wordt. bl.* 117.

[illegible] — [illegible] *ook* alom bekend. *bl.* 318.

[illegible] — [illegible] *is het tegenovergestelde van* woud, *zoo wel als van* berg, *en beteekent dus werkelijk* open vlak *land*, opene vlakke *grond. Zie bl.* 164 *en* 170.

[illegible] — [illegible] iets er naar inrigten of schikken, het er naar aanleggen. *bl.* 162 *en* 222.

[illegible] — [illegible] *ook* opbrengen, *van een gevangene. bl.* 123.

[illegible] *ook* volgorde; *b. v. bl.* 113: [illegible] *en* de zamenhang *van een zin, bl.* 380; *voorts* naar de volgorde *of* in behoorlijke volgorde; *en* goed zamenhangend en vloeijend, *van stijl of volzinnen, bl.* 110 *en* 294. — [illegible] - - [illegible] uit den zamenhang van den zin afleiden of opmaken, *bl.* 115 *en* 343.

[illegible] sneê, afgesneden stuk; *b. v. bl.* 215: [illegible] — [illegible] iemand (voor iemand) iets snijden of afsnijden, *b. v. een stukje vleesch. bl.* 215.

[illegible] — [illegible] *ook* vóór zich hebben; *en* kort vóór iets zijn, digt aan iets toe zijn; *b. v. bl.* 189: [illegible]

[illegible] — [illegible] voor iets verruilen, voor iets in de plaats geven. *bl.* 132.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *bl.* 327.

[illegible] — [illegible] *ook* plegtigheid, plegtigheden. *bl.* 232.

[illegible] — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, duur betalen. *bl.* 170.

[illegible] — [illegible] *wordt voornamelijk gebruikt van het* begeleiden *van personen of zaken, om te waken tegen ontsnapping of ontvreemding. Zoo van een gevangene, bl.* 126.

[illegible] — — [illegible] (*eig.* schoone garnaal) *benaming van een zeker fatsoen van oorkrabben. bl.* 98.

[illegible] *ook* maat. *bl.* 177.

[illegible] *is K.N. en beteekent* stijl, *b. v. van een brief. Het wordt ook wel gebruikt in de beteekenis van* zin, volzin. *bl.* 110, 115 *en* 343.

[illegible] — [illegible] *in de beteekenis van* iemand in het haar pakken *is K.N. Zoo bl.* 130: [illegible] toen pakte hij hem bij zijn haarstaart.

[illegible] — [illegible] het (*uit oude gedichten ontleende*) gezang van den Wajangvertooner, als hij een pop op het tooneel brengt. *bl.* 291.

[illegible] *ook van de* ingrediënten, waaruit de

Digitized by Google

sirih gemengd wordt. *bl.* 306. — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, *beteekent* tegenover iemand staan. *bl.* 162. — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, een gevecht als schouwspel. *bl.* 274. — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, als schouwspel tot vermaak laten vechten; *b. v. bl.* 270: [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, plaats *of* baan waar men beesten laat vechten. *bl.* 272 *en* 274.

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] *beteekent* rondleiden, *b. v. een paard. bl.* 219 *en* 221.

[illegible] *is nog in gebruik in de uitdrukking* [illegible] met iemand er om twisten, wie gelijk heeft. *bl.* 147.

[illegible] *beteekent* naar gissing, ongeveer, *alleen van dingen, die men ziet*, naar gissing op het oog. *bl.* 215.

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] *N.*, [illegible] *of* [illegible] *K.*, laten blijven *of* aanblijven *of* overblijven, overlaten; *b. v. bl.* 251: [illegible] als de rand er aan gelaten wordt.

[illegible] — [illegible] *N.*, — [illegible] *K.*, iets gieten; *b. v. bl.* 245: [illegible]

[illegible] — — [illegible] *of* [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 322 *en* 333.

[illegible] — [illegible] *is K.N. bl.* 159 *en* 194.

[illegible] *is K. h. en beteekent* 1°. tabak of opium rooken (*niet* [illegible]); *b. v. bl.* 115 *en* 189: [illegible] 2°. (*N.N. en* [illegible] *K.N.*) een Javaansche cigaar.

[illegible] *beteekent* luchtig. *bl.* 374.

[illegible] — — [illegible] rinsche wijn, Rijnwijn. *p.* 187.

[illegible] — *De naam van de zangwijze* [illegible] *wordt ook* [illegible] *geschreven. bl.* 328, 329 *en* 342.

[illegible] — [illegible] *en* [illegible] *benamingen van twee goede teekens in het haar van een paard. bl.* 143.

[illegible] II°. — — [illegible] begeerten en driften *of* driften en hartstogten. *bl.* 91.

[illegible] — [illegible] *ook* van iets zwarigheid maken, in iets bezwaar vinden. *bl.* 145.

[illegible] — [illegible] onder iets zich mengen. [illegible] vermengd met iets, dat er zich onder gemengd heeft. *bl.* 230.

[illegible] — [illegible] te zwaar. *bl.* 101. — [illegible] tegen iets bezwaar hebben. *bl.* 192, 349 *en* 351.

[illegible] — [illegible] *ook* de (*of* het) eerste; *b. v. bl.* 120: [illegible]

[illegible] — [illegible] *beteekent* duizelen, duizelig worden, *eigenlijk door van een hoogte naar beneden te zien; b. v. bl.* 124: Ik zou gaarne wenschen Samarang te zien, [illegible] maar duizel van den verren afstand.

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] *ook* iemand volgen, *voor* onder iemand als hoofd staan, *bl.* 210; *of* bij iemand in dienst zijn, *bl.* 221.

[illegible] — [illegible] *beteekent in het algemeen* het plaats hebben van [illegible] *b. v.* bearbeiding *van Sawah-veld. bl.* 160.

[illegible] *beteekent ook, even als* [illegible] *in Kramâ, bij woorden, die een* vasthechting *beteekenen, z. v. a. ons* aan, aan vast; *bij*

Digitized by Google

woorden, die huwen *beteekenen*, *z. v. a.* met. *Zoo bl.* 152: [illegible] reeds getrouwd met iemand van Kĕmbang-lampir.

[illegible] *Kw.* = [illegible] in orde volgend, zamenhangend. [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, niet passen, niet voegen. *bl.* 176.

[illegible] — [illegible] *ook* een ruim uitzigt hebben. *bl.* 133.

[illegible] — [illegible] *N.* ([illegible] *K.*) woudstreek, woudstreken. *bl.* 171.

[illegible] *ook* (*even als het Hoogduitsche fein*) *voor* beschaafd, *b. v. van manieren.* *bl.* 210.

[illegible] — [illegible] *beteekent bepaaldelijk* een lederen lap om den kop van een timmermans-bijl ([illegible]). *bl.* 226.

[illegible] — [illegible] dwars over iets heen gaan. *bl.* 163.

[illegible] — — [illegible] sommige (*eigenlijk* een van het geheel afgetrokken gedeelte). *bl.* 189. — [illegible] *ook* ergens iets af nemen, *b. v. van iets, dat te hoog of te lang is.* *bl.* 191, 224 *en* 225. — [illegible] hetgeen van iets afgenomen wordt of moet worden. *bl.* 224.

[illegible] — [illegible] *ook* uit het oog verliezen, ergens niet aan denken. *bl.* 152.

[illegible] *is naamwoord en beteekent* het worstelen, plukharen of vechten van vrouwen, *bl.* 121. — [illegible] *is het werkwoord*, *bl.* 120.

[illegible] — [illegible] *ook* gedachte; *b. v. bl.* 120: [illegible] al met der tijd kwam zij van zelf tot betere gedachten.

[illegible] — [illegible] *N.*, [illegible] *Md.*, hier is het! *bl.* 128: [illegible] hier is het boek! zie hier het boek! *bl.* 200. *Desgelijks bl.* 185. *Zoo ook* [illegible] daar is het! zie daar is het! (*Rĕdjĕ Pirangon, bl.* 196).

[illegible] — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, voor loon laten maken, uitbesteden. *bl.* 303.

[illegible] *z. v. a.* [illegible] II⁰. *bl.* 119.

[illegible] — [illegible] *meervoud van* [illegible] *bl.* 96. [illegible] *l. v.*, *aldaar.*

[illegible] — — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, op zijn minst. *bl.* 212.

[illegible] — *Ook* [illegible] *zonder verdubbeling, beteekent* van buiten of uit het hoofd opzeggen. *bl.* 115.

[illegible] — [illegible] *N.*, voor iemand zoeken of opsporen, *is ook in gebruik, ofschoon zelden in proza.* *bl.* 102 *en* 356.

[illegible] *is K.N. en* [illegible] *K. h. De Javanen zijn gewoon, wanneer zij elkander, hetzij bekend of onbekend, aanspreken, malkander* [illegible] *en* [illegible] *te noemen. Zoo ook bij verkorting* [illegible] *bl.* 123.

[illegible] — [illegible] *ook* neêrlaten, laten zakken. *bl.* 220.

[illegible] — [illegible] *beteekent meer in 't algemeen* iemand in den weg treden, om hem te beletten voort te gaan of iets ten uitvoer te brengen. *bl.* 121.

[illegible] *beteekent* elk, ieder, *in uitdrukkingen zooals* [illegible] elk een helft, [illegible] ieder drie. *bl.* 139.

[illegible] — [illegible] *ook* voorgezet of gepresenteerd worden. *bl.* 273. — [illegible] *beteekent* voorwaarts doen of laten gaan of komen, voorwaarts brengen, schuiven, *enz.*

Digitized by Google

Zoo van een paard bl. 211: [illegible]

[illegible] —— [illegible] niet genoeg onderrigt gehad hebben; onbeschaafd, onbescheiden. *bl.* 118.

[illegible] II[0]. *Kw.* = [illegible] *en N.* ([illegible] *K.*, [illegible] *K.h.*) uitlating in woorden, wat iemand gezegd heeft; *b. v. bl.* 178: [illegible] zooals gij gezegd hebt.

[illegible] — [illegible] *beteekent* vreeswekkend, vreeslijk, gevaarlijk; *en* voor iets vreezen; *b. v. bl.* 170: [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook* kort vóór iets zijn, digt aan iets toe zijn; *b. v. bl.* 301: [illegible] digt bij half negen. *Desgelijks bl.* 208.

[illegible] —— *Bl.* 147: [illegible] zoo Rabingoelawal, zoo Moeloed; *dat is*, Rabingoelawal en Moeloed zijn hetzelfde. *Bl.* 94: [illegible] alsof het allezins zoo zijn moest, *dat is* als of het in ernst gemeend ware.

[illegible] — [illegible] *wordt van een beest ook in Kråmå gebruikt. bl.* 106.

[illegible] *een uitroep van afkeuring, misschien eigenlijk hetzelfde als* [illegible] God! *bl.* 150.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook* het branden, het inbranden, *b. v. van een cigaar. bl.* 189.

[illegible] *beteekent* eenige gelijkheid *of* overeenkomst, zweem; *b. v. bl.* 89: [illegible]

[illegible] *K.N.* een zijde van een dak. *bl.* 156.

[illegible] *ook* sterk, sterkte, *van tabak; b. v. bl.* 115: [illegible] *Desgelijks bl.* 190 *en* 219.

[illegible] — [illegible] *beteekent* als voorschot vragen, nemen of ontvangen. *bl.* 189.

[illegible] — [illegible] —— [illegible] rieken naar een bloedverwant, *dat is*, eenigzins verwant of vermaagschapt zijn. *bl.* 158.

[illegible] — [illegible] *is K.N. en* [illegible] *K. h. Zoo b. v.* [illegible] iets te drinken geven aan iemand. *bl.* 282.

[illegible] *De beteekenis* onbetamelijk, ongeoorloofd, *schijnt enkel op gissing te rusten.* [illegible] *of* [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, *is een uitroep van verwondering, die men vertalen kan door* Is 't mogelijk! wat (*of* hoe)...! *b. v.* [illegible] Is 't mogelijk! wat een ongemeen lang mensch! *De afleiding is onzeker. Men zegt ook* [illegible] *b. v. bl.* 117: [illegible] Is 't mogelijk! welk een bieden!

[illegible] *K.N. z. v. a.* [illegible] *en* [illegible] menigte, veel; *gewoonlijk in scherts, b. v. bl.* 101: [illegible] wat een troep!

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] *ook* iets alleen doen, bij iets alleen zich bepalen; *b. v. bl.* 199: [illegible] *Zoo ook* [illegible] *K., bl.* 230.

[illegible] — [illegible] *ook* oplettendheden (attenties) voor iemand hebben. *bl.* 120.

[illegible] *ook* vaste, bepaalde regel. *bl.* 310 *en* 324.

[illegible] — [illegible] iemand iets te dragen geven of aandoen. *bl.* 260.

[illegible] *K.N.* gezoutene drooge garnalen. *Bl.* 214: [illegible]

[illegible] *zie* [illegible]

Digitized by Google

is niets anders dan een andere spelling van hetzelfde Arabische woord. bestendig in de waarneming van zijn godsdienst, *namelijk van de vastgestelde gebeden en andere godsdienstpligten. bl.* 94.

— drukkend zwaar maken, op een drukkende of lastige wijze bezwaren. *bl.* 129. — *ook figuurlijk* wat iemand weegt in vergelijking van iets anders, iemands magt, aanzien, rang of stand; *b. v. bl.* 151: voor het gewigt (*den stand*) van uw kind is het te duur. — *K. h.* zwangerschap. *bl.* 235.

zie

— rood en blaauw worden: *een spreekmanier, van iemand die in groote verlegenheid is. bl.* 150.

beteekent gewricht van de leden van het lichaam. *bl.* 304.

— — den tijd hoeden: *een spreekmanier voor* op den tijd acht geven, den tijd in aanmerking nemen. *bl.* 95 *en* 161. *Zoo ook* de klanken in acht nemen. *bl.* 310.

ook voornemen, plan. *bl.* 187, 196 *en* 237. — wat beteekent het? wat komt het er op aan? *bl.* 270.

— — weêr beginnen, op nieuw aanvangen. *bl.* 311.

nog, *is K.N. en wordt alleen gebruikt achter woorden, die een telwoord of het voorzetsel* ka, *vóór zich hebben; b. v. bl.* 173: nog drie dagen. *Desgelijks bl.* 191, *en bl.* 381

telkens terugkeerend; bij buijen; *b. v. bl.* 100:

beteekent iemand aanzien *of* naar iemand zien. *bl.* 98 *en* 123.

iets zich herinneren. *bl.* 346. — zich goed bedenken, over iets goed nadenken, aan iets met inspanning denken. *bl.* 313 *en* 336.— wat iemand zich door zich goed te bedenken herinnert of herinneren kan. *bl.* 143 *en* 228.

— —*Bl.* 171: als zij maar de moeite willen doen van naar het woud te gaan.

K.N. het uitgestoken zijn van het hoofd uit een opening, het komen uitkijken.— met het hoofd ergens uitkomen, komen uitkijken. *Figuurlijk bl.* 91: zijn rede komt niet voor den dag; zijn denkvermogen staat stil.

Kw. = *en zie bl.* 296.

— — *Bl.* 146: zoo Moeloed, zoo Rabingoelawal; *dat is,* Moeloed en Rabingoelawal zijn hetzelfde.

— *of* *ook* iets (*b. v. een huis*) bewonen. *bl.* 197.

— — *Bl.* 273: als het maar een buffel is, *d. i.* elke buffel; *bl.* 325: bijna ieder boek; *bl.* 291: niet iedereen. *Desgelijks bl.* 377.

Digitized by Google

[illegible] II⁰. — [illegible] tijdverdrijf, tijdkorting. *bl.* 90.

[illegible] K.N.; [illegible] den vrijen teugel geven, aanmoedigen; *b. v. bl.* 90: [illegible] als hij wint, dan is het alsof hij hoe langer hoe meer aangevuurd wordt.

[illegible] — [illegible] als nieuweling. *bl.* 107.

[illegible] *ook* beschouwing, de wijze waarop iets door iemand beschouwd wordt. *bl.* 209.

[illegible]

[illegible] — [illegible] in 't gevaar loopen: *een spreekmanier van iemand die moedwillig in het gevaar loopt. bl.* 125.

[illegible] *beteekent* in den rook hangen of zetten. *Zoo* [illegible] *bl.* 317.

[illegible] — [illegible] *ook benaming van een goed teeken in het haar van een paard. bl.* 143.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *ook, en eigenlijk,* [illegible] *zie* [illegible]

[illegible] — [illegible] *en* [illegible] *namen van twee Kawische zangwijzen. bl.* 321 *en* 332.

[illegible] — *Bl.* 241 *en* 247: [illegible] 's Vorsten ambtenaren op de hoofdplaats.

[illegible]

[illegible] *Het werkwoord is niet* [illegible] *maar* [illegible] *p.* 256.

[illegible] = [illegible] *en* [illegible] *of* [illegible] *bl.* 339. [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 339. [illegible] *naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. bl.* 322 *en* 339.

[illegible] *ook* overeenstemmen. *bl.* 109 *en* 345.

[illegible] — [illegible] aantal hoofden, *d. i. mannen, vrouwen en kinderen door elkander gerekend. bl.* 105. *Zoo ook* [illegible] *zie* [illegible] IV⁰., *en* [illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *noemt men ook het geld, dat op speelbanen of in speelhuizen de oprigter van het spel van de winnende partij ontvangt; zoo ook het geld, dat bij het schieten met pijl en boog de kinders, die de pijlen oprapen, daarvoor krijgen van den winner.* — [illegible] *ook* het geld, dat [illegible] genoemd wordt, van den winner nemen; *en* oprapen, *van pijlen bij het schieten met pijl en boog. bl.* 140.

[illegible] — [illegible] iets aan iets laken, op iets te zeggen hebben. *bl.* 192.

[illegible] — [illegible] *het collectief van* [illegible] *bl.* 108.

[illegible] — [illegible] *een spreekmanier voor* door elkander; *b. v. bl.* 303: [illegible] — [illegible] *en* [illegible] een letter in het lezen bij het voorgaande of volgende woord trekken of nemen. *Zie bl.* 378 *en* 379.

[illegible] — [illegible] nader doen komen, nader brengen, naderbij zetten. *bl.* 187 *en* 215.

[illegible] *ook z. v. a.* [illegible] *of* afzonderlijke bedrijven uit de Lampahan-poerwå en Lampahan-gedeg. *bl.* 305.

[illegible] — [illegible] *beteekent* schijn

Digitized by Google

(licht, glans), *bepaaldelijk* maneschijn; *b. v. bl.* 122: ꦤꦶꦫꦮꦤꦸꦲꦶꦫ twee maneschijnen, *d. i.* twee maanden.

ꦤꦮꦤꦸꦁ *z. v. a.* ꦤꦮꦤꦸꦁ *bl.* 118, 250 *en elders.*

ꦮꦶꦤ — ꦮꦶꦤꦤꦸꦁ het gekrabde, een met de klaauwen gemaakte krab. *Zoo van tijgers. bl.* 163.

ꦮꦤꦤꦼꦤꦸꦁ — ꦄꦤꦤꦼꦤꦸꦁ *ook* gewend worden, *b. v. aan het rooken van Europesche cigaren. bl.* 190.

ꦮꦶꦱꦺꦴꦤꦸꦁ *K.N.*; ꦮꦶꦱꦺꦴꦤꦸꦁ schaarsheid van levensmiddelen. *Zoo bl.* 171: ꦤꦼꦤꦼꦮꦮꦶꦱꦺꦴꦤꦸꦁ

ꦮꦸꦤꦸꦁ — — ꦮꦸꦤꦸꦱꦸꦤꦸꦁ steeds van alles genoegzaam voorzien zijn. *bl.* 169. — ꦮꦸꦤꦸꦮꦤꦸꦁ *N.*, ꦮꦶꦤꦮꦤꦸꦁ *K.*, toereikende hoeveelheid; *b. v. bl.* 183: ꦤꦶꦫꦤꦤꦤꦮꦶꦤꦸꦮꦸꦤꦸꦮꦤꦸꦱꦸꦤ ꦤꦮꦤꦸꦱꦶꦫ *Zoo ook bl.* 184 *en* 202.

ꦮꦶꦱꦸ — ꦮꦶꦱꦸꦤꦶꦲꦶ *naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. bl.* 322 *en* 339.

ꦤꦮꦤꦮꦤꦸꦁ *K.N.* overslaan, onwillekeurig voorbijzien; overgeslagen. *bl.* 270. — *Ook* ꦤꦄꦤꦤꦮꦤꦸꦲꦶ *en* ꦤꦄꦤꦤꦮꦤꦸꦱꦸꦤꦸꦤ *zijn in gebruik.*

ꦮꦮꦶꦱꦸꦁ — ꦄꦤꦶꦮꦮꦤꦸꦤ *ook* gereed- of klaar-leggen, *b. v. messen op tafel, bl.* 213.

ꦮꦶꦮꦶꦤꦸꦁ — — ꦮꦶꦮꦶꦤꦸꦤꦸ op zijn geringst. *bl.* 91.

ꦮꦶꦮꦤꦸ — ꦄꦮꦶꦮꦤꦸꦤꦸꦁ ongeluk waardoor iemand getroffen wordt. *bl.* 108.

ꦤꦮꦤꦸꦤ *wordt ook wel in Kråmå gebruikt. bl* 2.

ꦮꦸꦱꦸꦁ — ꦄꦮꦸꦱꦸꦤꦸꦁ *ook* te kort schieten; *b. v. bl.* 90: ꦄꦮꦸꦱꦸꦤꦸꦤꦸꦤꦶ te kort schieten in overleg, *d. i.* geen raad meer weten.

ꦮꦶꦱꦶ — ꦮꦶꦱꦶꦮꦮꦶꦤꦸꦤꦸꦁ een ambt bekleeden. *bl.* 109.

ꦮꦶꦮꦼꦤꦸꦁ *K.N.* het handvatsel van de Wajang-poppen, *gewoonlijk van hoorn, en dienende om de poppen in beweging te brengen en om ze in den pisangstam voor het scherm vast te steken.* — ꦮꦶꦮꦼꦤꦸꦤꦸꦤꦸꦤ *N.*, — ꦮꦶꦤꦸꦁ *K.*, van een Tjëmpoerit laten voorzien. *bl.* 303.

ꦮꦶꦤꦮꦤꦼꦤ *K.N.*; ꦮꦶꦤꦮꦤꦼꦤ doorschijnend, doorzigtig, *van lijnwaad, waarvan men de draad goed zien kan. bl.* 129.

ꦮꦶꦄꦶꦮꦤꦸꦁ *K.N.* bleek; *b. v. bl.* 151: ꦄꦄꦤꦤꦤꦤꦸꦮꦶꦄꦶꦮꦤꦸꦁ

ꦤꦮꦶꦤꦼꦤꦸꦁ *ook* de wijze waarop een dichtmaat gezongen wordt. *bl.* 231.

ꦮꦶꦄꦶꦤ *is K.N. en* ꦤꦮꦤꦸꦤꦸꦁ *K. h. bl.* 171.

ꦤ

ꦤꦶ IV⁰. — — ꦤꦶꦤꦶꦮꦤꦸꦁꦤꦸꦁ Pandan-doren. ꦤꦶꦤꦸꦁꦄꦤꦶꦤꦶꦮꦤꦸꦁꦤꦸꦁ een ring onder om het gevest van een kris met scherpe puntjes. *bl.* 253.

ꦤꦤꦼ — ꦤꦶꦤꦤꦶꦱꦸꦤꦸꦤꦼ elk twintig dubbeltjes. *bl.* 117.

ꦤꦄꦶꦤꦸꦁ — ꦤꦄꦶꦤꦸꦤꦸꦁ — — ꦄꦤꦤꦸꦄꦶꦤꦸꦤꦸꦁ *beteekent* paarden die te zamen een span uitmaken. *bl.* 102. *Zoo ook enkel* ꦤꦄꦶꦤꦸꦤꦸꦁ *bl.* 217.

ꦤꦸꦄꦶ — ꦤꦸꦤꦮꦤꦸꦁ *benaming van* de offerspijzen, die op de Garëbëg's door den Vorst aan zijn ambtenaren gegeven worden (*zie* ꦤꦸꦱꦸꦮꦤꦸꦁ). *bl.* 265.

ꦤꦸꦤꦸꦁ — — ꦤꦸꦤꦸꦄꦶꦮ *naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. bl.* 322 *en* 344.

ꦤꦮ — ꦤꦮꦮ *waarvoor gewoonlijk* ꦤꦤꦼꦤ

Digitized by Google

ꦲꦤ꦳ *gezegd en geschreven wordt, komt voor op bl.* 120 *en* 130.

ꦤꦮꦺꦴꦲ꦳ — ꦤꦮꦺꦴꦲꦤꦶꦤ꦳ een offerhande doen in de maand Roewah. *bl.* 226.

ꦤꦱ꦳ -- ꦤꦱꦤꦱꦶꦁ꦳ *zie* ꦤꦱꦶꦁ꦳

ꦤꦱꦶꦤꦶꦤ꦳ -- ꦤꦱꦶꦤꦶꦤꦲꦤ꦳ in overeenkomst met de beteekenis der woorden. *bl.* 336.

ꦤꦤꦱꦶꦤꦶꦤ꦳ *K.N.* een paard van gevlochten bamboe, waarmeê een soort van toernooi vertoond wordt. *bl.* 151. *Zie bl.* 306.

ꦤꦤꦱꦤꦶꦤ꦳ *grondvorm van* ꦤꦤꦱꦤꦶꦤꦤꦶꦤ꦳ — ꦤꦕꦱꦤꦶꦤ꦳ los en verwilderd zijn, *van de haren. Zoo ook van spelers, die alles bij het spel verloren hebben, tot hun hoofddoek toe, zoodat zij met los en verwilderd neêrhangende haren loopen. bl.* 158.

ꦤꦱꦶꦁ꦳ — ꦤꦱꦶꦁꦲꦤꦶꦤ꦳ een plaats waar de Rajoeng in menigte groeit; *b. v. bl.* 163: ꦲꦤꦤꦶꦤꦤꦶꦤꦤꦶ

ꦏꦤꦶꦒꦂꦫ꦳ — ꦏꦤꦶꦒꦂꦫ꦳ꦲꦤ꦳ K.N. met de Kanigårå op. bl. 235.

ꦏꦶꦕꦺꦴꦤ꦳ ook klinkel, klinkseltje, metalen pinnetje, waarmeê iets vast geklonken wordt. bl. 304.

ꦏꦶꦤꦶꦁꦱꦂ — ꦏꦶꦤꦶꦁꦱꦂꦏꦤꦺꦴꦤ꦳ ook losser maken, b. v. een riem. bl. 220.

ꦤꦺꦴꦤꦶꦁꦱ꦳ Ml. كونْدى; haarwrong, boven op den kruin van het hoofd opgerold en daar vast gemaakt haar (waarschijnlijk uit het Maleisch overgenomen; Javaansch ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳); ook het haar in een haarwrong dragen. bl. 158.

ꦏꦶꦤꦶꦁꦱ꦳ zie bij ꦏꦶꦤꦶꦁꦱ꦳

ꦏꦶꦤꦶꦁꦱ꦳ zie bij ꦏꦶꦤꦶꦁꦱ꦳

ꦏꦶꦤꦶꦁꦱꦤ꦳ beteekent grond raken; ook tot op den grond of bodem komen. bl. 166.

ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ ook riem, van papier; b. v. bl. 316: ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳

ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ - - ꦏꦶꦤꦶꦁꦏꦶꦤꦶ꦳ naam van één der zangwijzen, die Têngahan genoemd worden. bl. 324 en 340.

ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ — ꦏꦶꦤꦶꦁꦤꦶ꦳ naam van een zangwijze. bl. 328.

ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦂ꦳ — ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦂꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦂꦤꦺꦴꦤ꦳ K.N. een spreekmanier voor iets van geen de minste waarde, b. v. een spotprijs, dien men voor iets biedt; misschien eigenlijk zoo veel als het spuwen van zijn speeksel. bl. 117.

ꦏꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ ook lettergreep. bl. 323.

ꦏꦶꦤꦂ꦳ — ꦏꦶꦤꦺꦴꦤꦤ꦳ - - ꦏꦶꦤꦺꦴꦤꦤ꦳ꦲꦤ꦳ het spreekt van zelf. bl. 225.

ꦏꦶꦤꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ Kw. klein, van Wajangpoppen (volgens Ròngga-Warsità). ꦏꦺꦴꦱꦶꦤꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ zie bl. 300.

ꦏꦶꦤꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ — ꦏꦶꦤꦶꦱꦺꦴꦤꦤ꦳ N., — ꦏꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ K., iets bezigen om te roskammen, met iets roskammen. bl. 222.

ꦏꦶꦤꦶꦱꦤ꦳ beteekent als grammaticale naam-term een afgeleid woord, en eigenlijk z. v. a. ꦏꦶꦕꦺꦴꦤ꦳ of ꦏꦶꦕꦺꦴꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ bl. 133.

ꦏꦶꦕꦺꦴꦱꦤꦺꦴꦤ꦳ K.N. groote holten in het een of ander, door het snijden met een mes veroorzaakt. Zoo bl. 215 van een kaas: ꦏꦶꦤꦶꦕꦺꦴꦱꦤꦺꦴꦤ꦳

ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦶꦤ꦳ K.N. een koffijkan, een Chineesch aarden potje met tuit en oor. bl. 175.

ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦤ꦳ — ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦤꦺꦴꦱꦤ꦳ belustheid, geneugte. bl. 158.

ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦤ꦳ — ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦤꦺꦴꦱꦤ꦳ - - Bl. 134: ꦏꦶꦤꦺꦴꦱꦤꦺꦴꦱꦤ꦳ꦲꦤ꦳ een (halve) kokosnotedop, die met het plat beneden ligt.

ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ K.N.; ꦏꦶꦤꦶꦁꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ bruischen, b. v. van Selterswater met wijn en suiker. bl. 188.

ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ - - ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ is K.N. en ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ K.h. De Javanen zijn gewoon, als zij elkander, hetzij bekend of onbekend, aanspreken, malkander ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ of ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ꦲꦤ꦳ te noemen. Zoo bij verkorting ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ bl. 121. En ook anders wordt bij verkorting ꦏꦶꦤꦶꦁ꦳ gebruikt; b. v. bl. 152: ꦏꦶꦤꦺꦴꦤꦤꦺꦴꦤꦶꦁꦱꦶꦤꦶꦁꦱꦶꦤꦶꦁꦱꦶ

z. v. a. [illegible] voortreffelijk gemaakt, verfijnd. *bl.* 160.

[illegible] - - [illegible] gaarne of niet, *d. i.* willens of onwillens. *bl.* 131.

[illegible] te veel, *is K.N. bl.* 92 *en* 114.

[illegible] *Dit grondwoord is ook in gebruik. Zoo* [illegible] *bl.* 288.

[illegible] - - [illegible] *benaming van een kleine soort van verlakte of vergulde lederen Wajangpoppen. bl.* 305.

[illegible] *beteekent* zich in een kring plaatsen om te omsingelen. *bl.* 167. — [illegible] omsingelen; *b. v. bl.* 167: [illegible] een tijger omsingelen, *om dien namelijk af te maken.*

[illegible] *ook* uit de handen geraakt; *b. v. bl.* 154: [illegible]

[illegible] *K.N.*; [illegible] babbelen. *bl.* 159.

[illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] *beteekent* wrijving, slijping. [illegible] *een spreekmanier voor* het tegendeel, het vlak tegenovergestelde. *bl.* 94.

[illegible] *K.N.* zich tegen iets wrijven. — [illegible] iets waartegen men zich wrijft. *bl.* 163.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 335. [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 322 *en* 335. [illegible] *en* [illegible] *namen van drie der zangwijzen, die Tĕngahan genoemd worden. bl.* 324 *en* 341.

[illegible] - - [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 334.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *ook* tegen iets kunnen, iets verdragen kunnen; *b. v. bl.* 115: [illegible]

[illegible] - - [illegible] *benaming van een slecht teeken in het haar van een paard. bl.* 143.

[illegible] *is K.N. en beteekent* gehecht; gehechtheid, verkleefdheid; *b. v. bl.* 163: [illegible]

[illegible] *is de naam van één der zangwijzen, die Tĕngahan genoemd worden. bl.* 324 *en* 340.

[illegible] — [illegible] met een Kopjah gekleed zijn. *bl.* 253.

[illegible] *of* [illegible] *beteekent* geeuwen. *Zoo ook* [illegible] *bl.* 91.

[illegible] - - [illegible] een zeer korte broek, waarvan de pijpen ver boven de knieën komen. [illegible] *zulk een broek aanhebben. bl.* 158.

[illegible] *K.N.* het neêrhangen. — [illegible] neêrhangen; *b. v. bl.* 252: [illegible]

[illegible] *beteekent* vuil wit, graauwachtig wit. *bl.* 317. — [illegible] vuil wit maken, *en z. v. a.* [illegible]

[illegible] - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van een paard. bl.* 143.

[illegible] *zie bl.* 300.

[illegible] II°. — [illegible] *ook N.*, [illegible] *K.*, een speelbaan *of* dobbelbaan. *bl.* 139.

[illegible] — [illegible] *ook* een nagemaakt paard. *bl.* 306.

[illegible] *z. v. a.* [illegible] — [illegible] voorwerp van mishandeling. *bl.* 132.

[illegible] oor, *is K.N. bl.* 196.

[illegible] *K.N.* snees, twintigtal (*Ml. id.*). [illegible] een snees, twintig stuks, *van on-*

Digitized by Google

derscheidene goederen, vooral in gebruik van stukken lijnwaad, Saroengs, Bêbêds of Tapihs, hoofddoeken, borstkleedjes of gestreept goed. bl. 117.

ꦲꦤꦤꦤꦶꦔ꦳ - - ꦲꦤꦤꦤꦶꦲꦶꦤꦤꦔ꦳ een hof van tijgers: *een uitdrukking om een van tijgers sterk bevolkt oord aan te duiden. bl.* 168.

ꦤꦤꦶꦤ꦳ *is K.N. en beteekent* verlegen raken met iets, dat men niet begrijpen kan. *bl.* 378.

ꦲꦶꦤ꦳ den mond spoelen, *is K.N.* (ꦤꦤꦶ꦳ *K.h.*). *bl.* 288. ꦲꦶꦲꦶꦔ꦳ *is den heer Winter in die beteekenis onbekend.* — ꦲꦶꦤ꦳ *wordt veel figuurlijk gebruikt; b. v. bl.* 299: ꦲꦶꦲꦶꦤꦶꦲꦶꦤꦤꦤꦶꦲꦶꦤꦤꦤꦶꦲꦶꦤꦤ

met de vlakke hand vangen: *oneigenlijk bl.* 161 *van tijgers:* [illegible]

[illegible] *ook* = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 341. [illegible] *naam van één der zangwijzen, die Těngahan genoemd worden. bl.* 324 *en* 341.

[illegible] - - [illegible] lang van handen, *zooals wij zeggen*, lang van vingers, *van iemand, die steelt. bl.* 158. — [illegible] een zaak verdere (ergere) gevolgen doen hebben; *b. v. bl.* 159: [illegible] dat gevolg hebben, dat men zich langer te schamen hebbe.

[illegible] - - [illegible] *naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] — [illegible] spijt of berouw hebben of krijgen. *bl.* 230.

[illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] — [illegible] *schijnt het Kråmå van* [illegible] *en dit Ngoko te zijn. Het komt bl.* 171 *in Ngoko voor, doch, naar het schijnt, bij vergissing.*

[illegible] *ook* waarvoor iemand te zorgen heeft; *b. v. bl.* 101: [illegible] het zou wel te zwaar zijn, indien zij allen ten laste van mijn broeder kwamen. *Verder ook* iets ergens toe bezigen of gebruiken; *b. v. bl.* 191: [illegible] — [illegible] *ook* wat men ergens toe bezigt, werktuig, instrument. *bl.* 334.

[illegible] — [illegible] als Dëmang beheeren. *bl.* 210.

[illegible] I⁰. — [illegible] *een spreekmanier voor* met inachtneming der matigheid. *bl.* 89. — II⁰. — [illegible] *ook* tot aan het einde toe; *b. v. bl.* 350: [illegible]

[illegible] II⁰. — [illegible] iets vragen aan iemand; naar iets vragen. *bl.* 230, 279 *en* 371.

III⁰. *is niet Kw., maar K.N. bl.* 160.

[illegible] — [illegible] het zegengebed bij de inhuldiging van een Vorst. *bl.* 260.

[illegible]

[illegible] *of* [illegible] *ook Kw.* = [illegible] *of* [illegible] *en* hart. *bl.* 336.

[illegible] - - [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, wel eens; *b. v. bl.* 184: [illegible] ik heb er zelf wel eens de proef van genomen. *Desgelijks bl.* 2 *en* 199.

[illegible] — [illegible] zien, *is N.* ([illegible] *K.*, [illegible] *poët.*). *bl.* 359. *Zoo ook in Madyå bl.* 122 *en* 132. — [illegible] *is N.* ([illegible] *K.*) *en beteekent* zien naar iets als een schouwspel of iets, dat in in het openbaar te zien is. *bl.* 122 *en* 271.

[illegible] II⁰. *is K.N. en beteekent ook iemands* manieren. *bl.* 210.

[illegible] gang, *is* I⁰. *K. h. van personen, en* II⁰. *K.N. van zaken.* — *Zoo is ook* [illegible] gaan, *K.N. van zaken; b. v. bl.* 105: [illegible] het gaat eenigzins gedwongen.

[illegible] — [illegible] *ook* teekenen, *b. v. een contract. bl.* 262. — [illegible] *N.*, — [illegible] *K.*, doen of laten teekenen, *b. v. een contract. bl.* 262.

[illegible] *ook* het geld, dat bij een offerhande aan den priester gegeven wordt. *bl.* 306.

[illegible] I⁰. *is ook K.N. bl.* 117. — II⁰. *grondwoord van* [illegible] *en* [illegible] *is nog overig in*

Digitized by Google

[illegible] of [illegible] Md. ([illegible] of [illegible] N., [illegible] of [illegible] K.) naar men zegt, men zegt, of zegt men. bl. 141.

[illegible] — [illegible] ook ledekant. bl. 201.

[illegible] is K.N. en [illegible] K. h.; b. v. bl. 113; [illegible] Het beteekent ook het nederkomen, het nederdalen; b. v. bl. 283. [illegible] naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl. 143. — Ook [illegible] is K.N. en beteekent ook zich van geslacht tot geslacht voortplanten; b.v. bl. 112: [illegible] beteekent van geslacht tot geslacht. bl. 11, 105 en 168.

[illegible] — [illegible] beteekent overal opzoeken, doorzoeken. bl. 157.

[illegible] — [illegible] ook ergens op gezet of geplaatst zijn; b. v. bl. 367: [illegible] — [illegible] ook iets aandoen, b. v. een gebit. bl. 220.

[illegible] - - [illegible] naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl. 143.

[illegible] Kw. = [illegible] bl. 337.

[illegible] Kw. = [illegible] bl. 337.

[illegible] Kw. = [illegible] bl. 337.

[illegible] — [illegible] iets bezigen om iets te koopen, voor iets koopen; b.v. bl. 91: [illegible] Desgelijks bl. 222. — [illegible] middel om te koopen, geld om te koopen. bl. 151 en 153.

[illegible] K.N. een winkel (Ml. id. Vrg. [illegible]). bl. 189.

[illegible] — Van [illegible] iemand iets vragen, en [illegible] iets vragen aan iemand, of naar iets vragen, is het gewone Krâmâ [illegible] en [illegible] bl. 114 en 232.

[illegible] ook het werktuig aan een Wajangpop, waarmeê de handen bewogen worden. bl. 303 en 304.

[illegible] — [illegible] N., — [illegible] K., laten beitelen of steken. bl. 303.

[illegible] — [illegible] ook van iets tot iemand spreken. bl. 150.

[illegible] beteekent een vuur branden. bl. 164. — [illegible] een aangelegd vuur. bl. 165.

[illegible] — [illegible] drukkend zijn. [illegible] te drukkend zijn, te stijf drukkend. bl. 222.

[illegible] ook tot aan het einde toe; b.v. bl. 150: [illegible] ik had nog niet uitgesproken; en bl. 357: [illegible]

[illegible] — [illegible] - - [illegible] de handen op wapens slaan. bl. 287.

[illegible] is het Madyâ van [illegible] en [illegible] bl. 128.

[illegible] is ook in den zin van opschieten, uitschieten, wassen, groeijen, K.N. bl. 150.

[illegible] = [illegible] en [illegible] bl. 324.

[illegible] I°. ook op denzelfden dag terugkeeren. bl. 375. — II°. [illegible] zie bij [illegible]

[illegible] K.N. een keukenmandje, waarin [illegible] [illegible] enz. bewaard wordt. bl. 317.

[illegible] — [illegible] ook op iets schrijven.

Digitized by Google

bl. 13. — [illegible] voor iemand iets schrijven of opschrijven. *bl.* 143.

[illegible] — [illegible] te bed liggen, *of* met de oogen digt liggen, zonder te slapen. *bl.* 219.

[illegible] — [illegible] met een rand, van een rand voorzien zijn. [illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook* plat op den grond staan, *van de voeten, bl.* 224; *en* er meê aan den gang gaan of aanvangen (*eig.* op stap gaan). *bl.* 200 *en* 205.

[illegible] dun, *van koffij, voor* slap. *bl.* 175.

[illegible] *en* [illegible] *beteekent ook* aanraking *met iemand*, omgang *of* verkeering, *en* in aanraking *met iemand* zijn, omgang *of* verkeering *met iemand* hebben *of* houden. *bl.* 102. [illegible] *of* [illegible] goede bejegening; zich in zijn omgang goed jegens iemand gedragen, *bl.* 101 *en* 120; *ook* goede vrienden *met iemand* zijn. *bl.* 382.

[illegible] — [illegible] iemand iets vragen of verzoeken. *bl.* 217.

[illegible] *K.N.*; [illegible] zwak, gebrekkig (*in wetenschappen*). *bl.* 292.

[illegible] I°. - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

II°., bepaald rantsoen, *is K.N.; b. v. bl.* 131: [illegible]

[illegible] — [illegible] het plaats hebben van [illegible] het afschrijven. *bl.* 345.

[illegible] — [illegible] *ook z. v. a. ons* iemand spreken; *b. v. bl.* 198: [illegible]

[illegible] *Vrg.* [illegible] — [illegible] moedwillig iets doen; *b. v. bl.* 108: [illegible] moedwillig in het ongeluk loopen; *bl.* 125: [illegible]

[illegible] *Kw.* dubbel, op elkander gestapeld; *K.N. naam van een boom met geelachtig en soms met zwarte vlekken of strepen gevlamd* ([illegible]) *hout, waarvan krisscheden en hechten gemaakt worden. bl.* 169.

[illegible] *ook K.N.* duidelijk; *en* een duidelijke voorstelling van iets hebben of krijgen. *bl.* 134.

[illegible] I°. — [illegible] - - *Bl.* 106: [illegible] al is het, dat de betaling er van hooger gaat, val het aan; *d. i.* al is het dat er meer voor betaald moet worden, grijp het maar aan. *Desgelijks bl.* 158.

[illegible] — [illegible] *zie bij* [illegible] *K.N.*; [illegible] *N.*, — [illegible] *K.*, iets van hetgeen men gekocht heeft, aan een ander overdoen of in koop afstaan. *bl.* 173.

[illegible] — [illegible] *ook* het één boven het ander liggen; *van het water dat van hoogere landen op lagere afstroomt, bl.* 169.

[illegible] — [illegible] *ook* langzaam, op een langzame wijze; *b. v. bl.* 176: [illegible] *Desgelijks bl.* 297.

[illegible] - - *In het fort te Soerakarta wordt 's morgens om vijf uur op den trom de reveille geslagen, en zoo beteekent bl.* 235 [illegible] pas is de reveille geslagen; *en bl.* 208: [illegible] met de reveille.

[illegible] — [illegible] *K.N.* een nagemaakte piek. *bl.* 309.

[illegible] *ook* toegeven, *bij een ruiling. bl.* 9.

[illegible] — [illegible] *ook* hetgeen men

Digitized by Google

aan iemand, dien men ontboden heeft, te belasten heeft. *bl.* 103.

[illegible] - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] — *Vanhier ook* [illegible] *of* [illegible] *benaming van een zeker soort van gestreept goed. bl.* 126.

[illegible] — [illegible] *het overblijfsel van gerookte cigaren. bl.* 317.

[illegible] I°. *versch, nieuw, is K.N. bl.* 129.

[illegible] — [illegible] *ook* bij brokken; *b. v. bl.* 230: [illegible] *zoodat mijn Maleisch spreken gebroken gaat.*

[illegible] — [illegible] *een ander of elkander groeten of heil wenschen. bl.* 241 *en* 243.

[illegible] - - [illegible] *benaming van een zeker soort gestreept goed. bl.* 116.

[illegible] — [illegible] *te ver. bl.* 138.

[illegible] *geeft een hoogeren graad van verbazing te kennen, dan* [illegible] *Ook wordt het dikwijls als uitroep van smart, en* [illegible] *van misnoegdheid gebezigd. Men kan het soms door* godloos! *vertalen. Zoo* [illegible] *bl.* 97.

[illegible] — [illegible] *het gehuurde, gehuurde grond. bl.* 154.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 337.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] — [illegible] *een stuiver gevend; b. v.* bl. 147: [illegible] *d. i. het geeft een stuiver 's maands rente.*

[illegible] — [illegible] *ook* het middelste, het middelste gedeelte. *bl.* 350. [illegible] de middel-zangwijzen, *die in het midden staan tusschen de groote en kleine zangwijzen en ook* [illegible] *genoemd worden. bl.* 321. [illegible] bij de helft, *van de pacht die bij halfjaren betaald wordt, bl.* 1.

[illegible] — [illegible] *hak of hiel van een schoen of laars. bl.* 180.

[illegible] — [illegible] *iets dat uit twee op of tegen elkander sluitende stukken bestaat, of* een paar daarvan. *bl.* 135.

[illegible] — [illegible] voor een vrouw het Tinkëb-feest vieren. *bl.* 236.

[illegible] *ook K.N. figuurlijk* eenigzins (*vrg.* [illegible] II°.); *b. v. bl.* 135: [illegible]

[illegible] - - [illegible] zoo als ik zie, zie ik, ik zie. *bl.* 4 *en elders.*

[illegible] - - [illegible] *benaming van een zeker fatsoen van krisgevesten. bl.* 253.

[illegible] - - *Bl.* 187: [illegible] Zondag was het nieuwe maan. [illegible] jonge maan, *d. i. het eerst van de (maan-) maand, als de maan aan het wassen is; en gewoonlijk verstaat men daaronder het eerst van de maand tot eerste kwartier. bl.* 146. [illegible] het laatst van de maand, *van laatste kwartier tot aan het einde. bl.* 255.

[illegible] [*Op regel* 3 *is* [illegible] *een drukfout voor* [illegible]] - - [illegible] van één vader en moeder. *bl.* 1. [illegible] even zulk soort als gedragen wordt door de Heeren. *bl.* 151.

[illegible] — [illegible] *ook* de middelste steen van een oorbel of ring, *bl.* 429; *en* de (*of* het) uitstekendste; *b. v. bl.* 377: [illegible]

[illegible] — [illegible] voor iets (voor

Digitized by Google

een feestelijke gelegenheid) laten spelen. *bl.* 151. — [illegible] het plaats hebben van [illegible] *bl.* 301.

[illegible] — [illegible] *ook* niet toereikend, ten halven, te weinig zijn. *bl.* 184, 204 *en* 372.

[illegible] - - [illegible] *benaming van den avondtijd* om vijf uur, *als de zon op de bergen schijnt te zitten. bl.* 124. [illegible] *Kw. benaming van den tijd* even vóór zonnenondergang; *K.N. naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 142 *en* 143. — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, *ook* het rijden op iets, *in uitdrukkingen zooals deze:* [illegible] rijdt het (het paard) gemakkelijk? *bl.* 140.

[illegible]

[illegible] *wordt ook als voorzetsel voor gewone zelfstandige naamwoorden gebruikt, wanneer men van dingen als van personen spreekt; b. v. bl.* 89: [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook* iets door een bevoegd beoordeelaar laten goedkeuren *of* aan zijn goedkeuring onderwerpen. *bl.* 343 *en* 347.

[illegible] — [illegible] van iets aangifte doen. *bl.* 195.

[illegible] — [illegible] zijn opwachting maken. *bl.* 197 *en* 238. [illegible] een meerdere spreken. *bl.* 223.

[illegible] — [illegible] *beteekent* neef *of* nicht *in den zin van* zoon *of* dochter van een oom, *in onderscheiding van* [illegible] *bl.* 119.

[illegible] - - [illegible] *naam van het eiland Sandelwoud. bl.* 141.

[illegible] - - [illegible] *ook naam van een soort van welriekende olie. bl.* 306.

[illegible] - - [illegible] *naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] — [illegible] *ook* bedaren, bedaard maken; *b. v. bl.* 120: [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook* iets uitstellen. *bl.* 283.

[illegible] - - [illegible] *of* [illegible] *beleefd voornaamwoord van den tweeden persoon in Madyâ. bl.* 139.

[illegible] *naam van een Kawische zangwijze in de Râmâ. bl.* 322 *en* 344.

[illegible] - - [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 332.

[illegible] *of* [illegible] *het Engelsche* cheroot, *K.N.* een Manilla-cigaar en elke in een dekblad van tabak gerolde cigaar (*vrg.* [illegible] *en* [illegible]). *bl.* 115.

[illegible] — [illegible] *in de beteekenis van* kleedjes schilderen, *is het Krâmâ van* [illegible] *bl.* 170. — [illegible] iets opschrijven. *bl.* 230. — [illegible] - - [illegible] schrijfwerk. *bl.* 198.

[illegible] het amfioen schuiven; *b. v. bl.* 91: [illegible] *Desgelijks bl.* 131.

[illegible] *ook* de (*meestal witte*) zoom, rand of zelfkant *van een gebatikd kleedje* (*vrg.* [illegible]); *b. v. bl.* 251: [illegible] waarvan de rand weggedaan (afgesneden) is; [illegible] een Oekoep zonder rand (*van galon*).

Digitized by Google

ꦲꦩꦶꦤ꦳ z. v. a. ꦲꦩꦶꦤ꦳ (en de heer Winter zegt, dat het met Pěpět geschreven moet worden) naam van de zuiderpoort van het vorstelijk paleis. bl. 247.

ꦲꦭꦤ꦳ - - ꦲꦭꦤꦸꦁ꦳ geheelenal zwart; b. v. bl. 256: ꦲꦭꦤꦶꦤꦲꦭꦤꦸꦁ꦳

ꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ zie ꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳

ꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ wordt ook ꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ geschreven, en is de naam van een jonge ꦲꦶꦤꦶ꦳ Deze vischjes van een vlugge beweeglijkheid vindt men in menigte in ondiepe rivieren. ꦲꦶꦤꦶꦤꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ heën en weër loopen. ꦲꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ overal in menigte heën en weër loopen. bl. 160.

ꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦤ꦳ z. v. a. ꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦤ꦳ b. v. bl. 94: ꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦤ꦳ Bl. 118 wordt ꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦤ꦳ geschreven.

ꦲꦤꦤꦤ꦳ — ꦲꦤꦤꦤ꦳ N., ꦲꦶꦤꦤꦤ꦳ K., ook voor, in den zin van te rekenen voor, als geld voor, b. v. bl. 10. — ꦲꦤꦶꦤꦤꦲꦤꦶꦤꦤ꦳ iemand iets doen begrijpen of aan het verstand brengen. bl. 196.

ꦲꦤꦶꦤꦤꦲꦤꦤ꦳ naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. bl. 322 en 340.

ꦤꦤꦤꦲꦤꦤꦤ꦳ K.N. naam van zeker soort van onkruid. — ꦤꦤꦤꦲꦤꦤꦤꦤ꦳ plaats waar zulk onkruid in menigte groeit. bl. 163.

ꦲꦤꦤꦶ꦳ K.N.; ꦲꦤꦤꦶ꦳ met iets spoed maken; b. v. bl. 176: ꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦶ꦳

ꦲꦤꦤꦤ꦳ zie ꦲꦤꦤꦤ꦳

ꦲꦤꦤꦤ꦳ of ꦲꦤꦤꦤ꦳ ongebruikelijk; ꦲꦤꦤꦤ꦳ of ꦲꦤꦤꦤ꦳ zich verspreiden. — ꦲꦤꦤꦤꦶꦤ꦳ of (ꦲꦤꦤꦤꦶꦤ꦳ zich over iets verspreiden. — ꦲꦤꦤꦤ꦳ betreden worden; aangetroffen worden; b. v. bl. 323: ꦲꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦲꦶꦤꦤꦤ꦳ Zoo ook bl. 336 en 339.

ꦲꦤꦶꦤꦤꦤ꦳ ook naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl. 143.

ꦲꦤꦤ꦳ I°. - - ꦲꦤꦲꦶꦤꦶꦤ꦳ naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl. 143.

II°. - - ꦲꦶꦤ꦳ vóór een bepaald getal geeft te kennen, dat men juist niet dat bepaalde getal, maar ten naasten bij of ongeveer zoo veel bedoelt; b. v. bl. 115: ꦲꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦲꦤꦲꦤꦲꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦲꦤꦲꦤ꦳ een stuk of twee of drie coupletten.

ꦲꦶꦤꦤ꦳ - - ꦲꦶꦤꦤꦶꦤꦶ꦳ naam van een Kawische zangwijze. bl. 321 en 333.

ꦲꦤꦤ꦳ III°. K.N. naam van den klinker oe. — ꦲꦤꦤꦤꦲꦤꦤ꦳ op een Soekoe, b. v. uitgaan. bl. 310.

ꦲꦶꦤꦤ꦳ - - ꦲꦤꦤꦶꦤꦶꦤꦤꦲꦤꦶꦤꦤ꦳ naam van een Gamëllan in de kraton van Soerakarta. bl. 265. — ꦲꦤꦶꦤꦤ꦳ naam van één der zangwijzen, die Těngahan genoemd worden. bl. 324 en 340.

ꦲꦤꦤꦤ꦳ - - ꦲꦤꦤꦲꦤꦤꦤ꦳ stem verkoopen: een spreekmanier voor zijn stem laten hooren. bl. 114. ꦲꦤꦤꦲꦤꦲꦤꦤꦤꦤꦤꦤ꦳ haar lichaam verkoopen, d. i. haar lichaam veil hebben tot ontucht. bl. 157.

ꦲꦤꦤꦤ꦳ - - ꦲꦲꦤꦤꦤꦤꦶꦤꦤꦤꦤ꦳ naam van een Kawische zangwijze. bl. 321 en 333.

ꦲꦤꦶꦤꦤ꦳ - - ꦲꦤꦶꦤꦤꦤꦤ꦳ naam van een Kawische zangwijze. bl. 321 en 331. ꦲꦤꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦤꦤ꦳ naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. bl. 322 en 340.

ꦤꦲꦤꦶꦤ꦳ K.N. z. v. a. ꦲꦤꦶꦤ꦳ niet afkeerig zijn. bl. 169.

ꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ Holl. strijken, met een strijkijzer. ꦲꦶꦤꦶꦤꦤꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ of ꦲꦶꦤꦶꦤꦶꦤꦤꦲꦶꦤꦶꦤꦤ꦳ l. v. bl. 181 en 182.

ꦲꦤꦶꦤꦤꦲ - - ꦲꦤꦶꦤꦤꦲꦲꦲ

bij de Javanen. Men zegt, dat het een spel is, dat door de Duitschers veel gespeeld en s t o s s e n *genoemd wordt. bl.* 89.

ꦲꦱꦺ *N.* melk: *zie* ꦲꦱꦺꦱꦺꦤ꦳

ꦲꦱꦺꦱꦺꦴ — ꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤ꦳ op zijde nevens zich hebben; *b. v. bl.* 260: ꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤꦲꦤꦺꦤꦱꦺꦱꦺ

ꦲꦱꦺꦱꦺ — ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦺꦤ *N.*, — ꦲꦱꦺꦱꦺꦤ꦳ *K.*, iemand (voor iemand) iets schrapen, *b. v. kaas. bl.* 215.

ꦲꦱꦺꦱꦺ - - ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦲ naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. *bl.* 322 *en* 340.

ꦲꦱꦺ *Kw.* = ꦲꦱꦺꦱꦺ ꦲꦱꦺ ꦲꦱꦺꦱꦺ ꦲꦱꦺꦱꦺꦤ꦳ en ꦲꦱꦺꦱꦺ *bl.* 335. ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦲ naam van een Kawische zangwijze. *bl.* 322 *en* 335.

ꦲꦱꦺꦱꦺ - - ꦲꦱꦺꦱꦺꦤ(ꦤꦺꦤ꦳ verkeerd hooren, mis hooren. *bl.* 172. ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦺꦤꦲ *beteekent* zich, of zijn aandacht, laten aftrekken (*eig., volgens den heer Winter,* niet wel staren). *ald.*

ꦲꦱꦺꦱꦺ — ꦲꦱꦺꦱꦺ ook te leen vragen. ꦲꦱ꦳ ꦤꦺꦤꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤ꦳ *zegt men voor:* leen mij uw pajoeng. *bl.* 95.

ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦺꦤꦱꦺ — ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦺꦤꦱꦺꦤ꦳ voor iemand zich vernederen, iemand onderdanig zijn. *bl.* 120.

ꦲꦱꦺꦱꦺꦴ *Kw.* = ꦲꦱꦺꦱꦺ en ꦲꦱꦺꦱꦺꦴ *bl.* 335. ꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤ꦳ *zie* ꦲꦱꦺꦱꦺ

ꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤꦲ naam van een Kawische zangwijze. *bl.* 322 *en* 333.

ꦲꦱꦺꦱꦺꦤ꦳ — ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦲ *is het tegenovergestelde van* ꦲꦱꦺꦱꦺꦤꦲ *en beteekent* vóór den tijd worden of gebeuren; *b. v. bl.* 106: ꦲꦱ꦳ ꦤꦺꦤꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤ꦳ ꦤꦺꦱꦺꦱꦺꦤꦺꦤꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤꦲꦱꦺꦱꦺꦴꦤꦲꦱꦺꦱꦺꦴ

[illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 334.

[illegible] - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *of* [illegible] *ook naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 332.

[illegible] - - [illegible] evenwel, intusschen. *bl.* 101.

[illegible] *Holl.* gesmoord; *b. v. bl.* 211: [illegible] gesmoorde eend; *bl.* 214: [illegible] gesmoord toebereiden.

[illegible] - - [illegible] niet meer; *b. v. bl.* 199: [illegible] vader heb (ik) niet meer.

[illegible] — [illegible] - - *Bl.* 179: [illegible] ik mag op het oogenblik door den donder getroffen worden!

[illegible] — [illegible] *ook* aan een verlangen voldoen; *b. v. bl.* 89: [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook* te leen vragen. *bl.* 218. — [illegible] voor iemand leenen of te leen vragen. *bl.* 217.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *volgens Rònggâ-Warsitâ.* — [illegible] *K.N.* de houten pen aan weêrskanten van een juk; *ook* een krisscheê zonder verlak of zonder [illegible] (*zoo eenvoudig als de pen van een juk*). *bl.* 255 *en* 256. — [illegible] zulk een krisscheê dragen. *bl.* 256.

[illegible] *en* [illegible] *z. v. a.* [illegible] *en* [illegible] *bl.* 256.

[illegible] - - [illegible] *naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] — [illegible] genoemd *of* opgenoemd worden, *d. i.* bekend staan, als kundig. *bl.* 111.

[illegible] *verkorting van* [illegible] rampspoed; *ook z. v. a.* vloek; *b. v. bl.* 94: [illegible] *Zoo ook bl.* 137.

[illegible] *ook* voor de reis meênemen, om op reis te gebruiken. *bl.* 136.

[illegible] *Kw. z. v. a.* [illegible] *en* [illegible] *bl.* 286.

[illegible] — [illegible] *ook figuurlijk* voor zich bestemmen, *van Javaansche grooten met opzigt tot de eigendommen van hun minderen, zoodat deze overiets van hun eigendom, waarop de keus van zulk een groote gevallen is en dat hij voor zich bestemd heeft, niet meer met vrijheid beschikken mogen; b. v. bl.* 102: [illegible]

[illegible] *of, zooals het gewoonlijk en, naar het schijnt, beter geschreven wordt,* [illegible] *waarschijnlijk een Chineesch woord.* [illegible] een echte (*of* volbloed-) Chinees, *in tegenoverstelling van* [illegible] *bl.* 118.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] — [illegible] te erg. *bl.* 181.

[illegible] — [illegible] onder een Pajoeng gaan. *bl.* 253.

[illegible] *of* [illegible] *Md. z. v. a.* [illegible] vroeger, voorheen. *bl.* 127.

[illegible] - - [illegible] *naam van een goed, en* [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible]

[illegible] - - [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 322 *en* 337.

Digitized by Google

[illegible] — [illegible] K. ([illegible] N.) woudstreek, woudstreken. *bl.* 170.

[illegible] *ook* van zich verkrijgen kunnen, er toe besluiten kunnen. *bl.* 203.

[illegible] oorsprong, *is K.N. Zoo ook* [illegible] zijn oorsprong hebben *of* nemen. *bl.* 230.

[illegible] — [illegible] N., [illegible] K., het plaats hebben van [illegible] *of* [illegible] *bl.* 260.

[illegible] — [illegible] *ook* uitspreken. *bl.* 378.

[illegible] — [illegible] - - [illegible] *naam van een Kawische zangw. bl.* 321 *en* 334.

[illegible] *is de naam van het blad, waarvan de groote welriekende cigaren gemaakt worden, door namelijk den met welriekende kruiden gemengden tabak daarin te rollen. bl.* 169.

[illegible] *of* [illegible] *is ook K.N.; b. v. bl.* 113: [illegible] — [illegible] uitleggen, verklaren. *bl.* 113.

[illegible] K.N. verhindering. *bl.* 192.

[illegible] *is K.N. en beteekent* houten kris- *of* piekscheê. *bl.* 170, 252 *en* 253.

[illegible] *is Md.* ([illegible] N., [illegible] *of enkel* [illegible] *en* [illegible] K.) *en beteekent* ik weet niet, ik weet het niet. *bl.* 116 *en* 117.

[illegible] — [illegible] iemand bestellen om ergens heen te gaan of ergens te komen, *bl.* 119; *ook* iemand uitnoodigen te komen. *bl.* 125.

[illegible] *Kw. ook* regt. — [illegible] *Kw.* regt maken; *K.N.* nazien, of iemand goed geteld heeft; natellen. *bl.* 148.

[illegible] - - [illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] *De eigenlijke beteekenis is* stam, *en zoo zegt men* [illegible] stam van een boom. *Van hier* [illegible] stammen, *in den zin van* van iets afstammen, van iets komen, door iets te weeg gebracht worden; *en* [illegible] stammen, *in den zin van* beginnen, een aanvang nemen. [illegible] *of* [illegible] *beteekent ook* hoofdsom, kapitaal. *bl.* 147. [illegible] hoofdzakelijk, vooral. *bl.* 164 *en* 336.

[illegible] II°. *ook* regel waarnaar men zich rigt, rigtsnoer; *b. v. bl.* 345: [illegible] *bl.* 105: [illegible] in den regel traag. [illegible] tot regel gebruiken; *b. v. bl.* 291: [illegible] volgens gissing.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 337. — [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 337.

[illegible] - - [illegible] *een spreekmanier: zie bij* [illegible]

[illegible] *beteekent* de stok van een piek, piekstok, *ook wel de* piek *zelf.* — [illegible] met een piekstok steken of slaan. [illegible] *: een spreekmanier van iemand, die zich vergist in een beschuldiging, te onregt iemand beticht. bl.* 131.

[illegible] — [illegible] *ook* geladen, *van een geweer. bl.* 256.

[illegible] *of* [illegible] *ook* voldoende; *b. v. bl.* 151: [illegible] — [illegible] - - [illegible] N., [illegible] K., *bij de dorpelingen,* de tijd dat de dorpelingen van den veldarbeid uitscheiden, de tijd om half elf of tusschen half elf en elf uur in den voormiddag. *bl.* 208. [illegible] een reis tot half elf. *bl.* 161.

Digitized by Google

[illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 336.

[illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 322 *en* 333.

[illegible] daarenboven, bovendien, *wordt, even als* [illegible] *ook wel verdubbeld, en beteekent dan* daarenboven nog. *bl.* 89.

[illegible] *ook* van . . . . af; *b. v. bl.* 105: [illegible]

[illegible] III°. *K.N. verbastering van* [illegible] *naam van den klinker* i. — [illegible] op een Woeloe, *b. v. uitgaan. bl.* 310.

[illegible] *K.N. naam van een zeker soort van aardvrucht. bl.* 171.

[illegible] II°. *is ook K.N. bl.* 310.

[illegible] — [illegible] - - [illegible] wraak nemen. *bl.* 165.

[illegible] - - [illegible] 's Vorsten heil-offers, *d. i. offers voor het heil van een persoon of zaak. bl.* 236. *Zoo ook enkel* [illegible] *bl.* 233 *en* 237.

[illegible] — [illegible] iemand bestellen om ergens te komen of been te gaan. *bl.* 100.

[illegible] — [illegible] *ook* het getal lettergrepen *in een vers. bl.* 310 *en* 322.

[illegible] II°. - - [illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *ook* zich de handen of voeten wasschen. *bl.* 212.

[illegible] *ook* bestaande dingen of wezens. *bl.* 367.

[illegible] — [illegible] *ook naam van een zangwijze. bl.* 328.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *bl.* 337

[illegible] *beteekent* afzondering, *en* onderscheiding *of* onderscheid; *b. v. bl.* 367: [illegible] het onderscheid van die benamingen. — [illegible] onderscheiden; *b. v. bl.* 110: [illegible]

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] *beteekent* bij een vrouw een tweede nemen; *b. v. bl.* 120: [illegible] *Desgelijks bl.* 119.

[illegible] — [illegible] uitbrengen, buiten brengen. *bl.* 246.

[illegible] *K.N.*; [illegible] geweld aandoen; *ook (de beteekenis van een woord)* naar gissing opgeven en daarop vast blijven staan; *b. v. bl.* 115: [illegible] — [illegible] het plaats hebben van [illegible] *ald.*

[illegible] *Kw.* = [illegible] *bl.* 347.

[illegible] *Kw.* = [illegible] *bl.* 324. [illegible] *naam van een Kawische zangw. bl.* 322 *en* 334.

[illegible] III°. — [illegible] de riem aan het hoofdstel van een paard die onder den hals door vast gegespt wordt. *bl.* 220.

[illegible] *ook* de rug *van een kleed. bl.* 185.

[illegible] — [illegible] *is in de beteekenis van* antwoorden *K.N. Zoo ook* [illegible] antwoord; *b. v. bl.* 91. — [illegible] *K.* (*N.*) *of* [illegible] *K.* (*N.*) verkeerd, omgekeerd, averegts, ondersteboven, achterstevoor; *b. v. bl.* 333: [illegible] *en bl.* 110: [illegible]

[illegible]

[illegible] *K.N. naam van een soort van* kleine bijën, *zoo groot als een gewone vlieg. bl.* 169.

Digitized by Google

ᨿᨠᩣ᨞ᨠᩣ᨞ *is de naam van één der zangwijzen, die Tĕngahan genoemd worden. bl.* 324 *en* 341.

ᨿᨠᩣ᨞ᨠᩣ᨞ - - ᨠᨠᩣᨿᨠᩣᨠᩣᨠᩣ᨞ een afdrijvend geneesmiddel. *bl.* 223.

ᨿᨠᩣᨠᩣᨠᩣᨠᩣ᨞ *naam van één der zangwijzen, die Tĕngahan genoemd worden. bl.* 324 *en* 341.

ᨿᨠᩣᨿᨠᩣᨠᩣᨠᩣ᨞ — ᨠᨠᩣᨿᨠᩣᨠᩣᨠᩣ᨞ verbranden, *van het vel; b. v. bl.* 126: ᨿᨠᩣᨠᩣᨠᩣᨠᩣ

[illegible] - - [illegible] een Sirih-kist eenvoudig van hout, *d. i. zonder overtrek van leêr. bl.* 256.

[illegible] *en bij verbastering* [illegible] *Kw.* = [illegible] *K.N.* een letter zonder Sandangan. *bl.* 311.

[illegible] II°. — [illegible] ingaan. *Zoo in het spreekwoord:* [illegible] *bl.* 158. — [illegible] iemand iets (*b. v. vergif*) ingeven; *b. v. bl.* 97: [illegible]

[illegible] - - [illegible] *naam van een Kawische zangwijze. bl.* 321 *en* 332.

[illegible] - - *Bl.* 284: [illegible] er ging maar twee el aan. — [illegible] - - [illegible] vrij goedkoop, *bl.* 203. *Zoo ook bl.* 208: [illegible] *en bl.* 227: [illegible]

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, olieachtig, smerig, vet, *b. v. van kaas*, *bl.* 215; *ook van iets dat vuil is van vet, bl.* 317.

[illegible] *of* [illegible] *wordt verklaard door* [illegible] *en* [illegible] *bl.* 344. [illegible] *naam van een Kawische zangwijze in de Råmå. bl.* 322 *en* 344.

[illegible] *in den zin van* te laat *is K.N. Zoo in Ngoko bl.* 175, *en in Kråmå bl.* 338: [illegible] later dan ik beloofd had.

[illegible] — [illegible] publieke verkooping. *bl.* 173.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] - - *Het Kråmå* [illegible] *wordt ook in Ngoko gebruikt als Kråmå-hinggil, doch is minder hoog, dan* [illegible] *bl.* 272.

[illegible]

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] melk, *is K.* (*ook* [illegible] *K.*, [illegible] *N.*).

[illegible] — [illegible] *is K.N. bl.* 169. *Zoo ook* [illegible] kostbaarheid, schat. *ald.*

[illegible] - - *Bl.* 225: [illegible] hitte, *d. i.* zonneschijn, krijgen. (*Het inwrijven van houtwerk met was geschiedt namelijk in de zon, opdat het was zacht worde*).

[illegible] — [illegible] *ook* bepaald, bepaaldelijk, eigenlijk gezegd; *b. v. bl.* 350: [illegible] boeken die bepaald (eigenlijk gezegd) verkocht worden; *bl.* 105: [illegible] want bepaald (eigenlijk gezegd) is het niet hun werk; *en bl.* 352: [illegible] die bepaald (eigenlijk gezegd) oorspronklijk Javaansch zijn.

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] *beteekent* de oogen in allerlei rigtingen en gedurig wijd open zetten; *b. v. bl.* 94: [illegible] *waarvoor wij zouden zeggen:* hij blikt of bloost niet.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *Het grondwoord is* [illegible] proef, monster of staal, *van waren of goederen.* — [illegible] iemand iets laten zien als proef of om het aan zijn oordeel te onderwerpen, *bl.* 111. — [illegible] *N.*, — [illegible] *K.*, iets als proef of ter beoordeeling laten zien of vertoonen. *bl.* 140, 186, 270 *en* 295.

[illegible] — [illegible] *naam*

Digitized by Google

van een plaats aan de Noordelijke grenzen van de hoofdplaats van Soerakarta, waar de regenten van de Mòntjå-nagårå vroeger hun verblijf hielden, als zij op de hoofdplaats waren. bl. 227.

ꦲꦤꦶꦤꦶꦭꦤ꦳ *K.N.;* ꦲꦤꦶꦤꦶꦭꦤ꦳ een hinderlijk gevoel hebben, als of er een knobbel in zit (*vrg.* ꦲꦤꦤꦺꦤꦤꦤ꦳). *bl.* 170.

ꦲꦤꦶꦤꦤ꦳ *ook* het in of onder den grond zitten, *b. v. van een paal. bl.* 166. — ꦲꦤꦶꦤꦤꦤ꦳ - - ꦲꦤꦶꦤꦤꦤꦤꦤꦤꦤ꦳ *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

ꦲꦤꦤꦺꦤꦤ꦳ *K.N.;* ꦲꦤꦤꦺꦤꦤ꦳ *met* ꦲꦤꦤ꦳ *verbonden,* ꦲꦤꦲꦤꦤꦺꦤꦤ꦳ borst, borststuk, *van gevogelte. bl.* 214.

ꦲꦤꦺꦤ꦳ *ook* ontwikkeling; zich ontwikkelen; *b. v. bl.* 229: ꦲꦤꦺꦤꦶꦤꦤꦶ꦳ ontwikkeling van het verstand.

ꦲꦤꦤꦺ꦳ *ook* betrekking, waarin men iemand als bloedverwant bestaat, *en* met iemand in zulk een betrekking staan; *b. v. bl.* 119: ꦲꦤꦶꦤꦤꦤꦤꦤꦤꦤ

en bed, *die bij de Javanen zonder tusschenkomst van den regter plaats heeft. bl.* 131.

ꦲꦭꦶꦤ꦳ - - *Bl.* 217: ꦲꦭꦶꦤ꦳ꦱꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ꦤꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ vijf dagen van bruid en bruidegom, *d. i.* vijf dagen na de voltrekking van een huwelijk. *Zoo ook* ꦲꦭꦶꦤ꦳ꦱꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ *bl.* 242.

ꦲꦭꦶꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦭꦶꦤ꦳ *eigenlijk* zandsuiker, *d. i.* poedersuiker, fijne broodsuiker. *bl.* 134.

ꦲꦭꦶꦤ꦳ navel, *is volgens den heer Winter K. h. van* ꦲꦭꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ *maar wordt toch ook als eenvoudig K.N. gebruikt; b. v. bl.* 288.

ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦱꦺꦴꦤ꦳ *Port.* festa, feest, feestmaal. *bl.* 235.

ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ *ook* hepalen; *b. v. bl.* 112: ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦱꦺꦴꦤ꦳

ꦲꦱꦶꦤ꦳ *ook* paar, *b. v. van kousen of laarzen. bl.* 173 *en* 174.

ꦲꦱꦶꦤ꦳ - - ꦲꦱꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ het plaats hebben van ꦲꦱꦶꦤꦤꦺꦴꦤ꦳ verdeeling in tweeën. *bl.* 366.

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ - - ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ plaats kiezen; *een spreekmanier voor* plaats en gelegenheid in acht nemen. *bl.* 95.

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ *is K.N. en beteekent ook* zich bewegen, zich verroeren. *bl.* 130.

ꦲꦱꦶꦤ꦳ *K.N. benaming van een soort gekleurde of gebloemde zijden stof. bl.* 126.

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ - - ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ den geheelen dag door. *bl.* 139 *en* 301.

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ het plaats hebben van ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ *bl.* 150 *en* 153.

ꦲꦱꦶꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤ꦳ *ook* gelijk maken met iets anders. *bl.* 225.

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ eindiging, staking of uitscheiding met iets; *b. v. bl.* 158: ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳

ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ - - *Bl.* 240: ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ pacht-wadånå's, *waaronder verstaan worden administrateurs der landen van den Vorst. Zoo ook bl.* 244: ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ꦲꦱꦶꦤꦺꦴꦤ꦳

peten. *bl.* 102. *Desgelijks bl.* 142. — [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible]

[illegible] — [illegible] *K. h.* ([illegible] *K.N.*) zich schikken naar iemand of iemands verlangen; *b. v. bl.* 201: [illegible] *Verder ook* in iemands dienst zijn, bij iemand dienen. *Zoo met* [illegible] *bl.* 210: [illegible]

[illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] *beteekent* een denk hebben. *bl.* 128.

[illegible] *ook* vooruit gaan. *bl.* 206.

[illegible] - - *Voor* [illegible] *zegt men ook* [illegible] *en bij verkorting* [illegible] *ook* [illegible] *bl.* 150.

[illegible] — [illegible] *K.N.* zich bestendig ergens ophouden zonder uit te gaan. *bl.* 108.

[illegible] *ook* in waarheid; *b. v. bl.* 101: [illegible]

[illegible] afspoelen, *figurlijk voor* te loor gaan; *b. v. bl.* 90: [illegible] *Desgelijks bl.* 158.

[illegible] *K.N.* verstopt, *b. v. van cigaren, bl.* 189.

[illegible] - - [illegible] *wordt verklaard door* [illegible] *bl.* 332.

[illegible] *grondvorm van* [illegible] vol, opgepropt. *Bl.* 157: [illegible] den geheelen vollen dag.

[illegible] *beteekent* middelmatig, middelbaar. *Over de zoo genaamde zangwijzen wordt gehandeld bl.* 321 *en* 324.

[illegible] - - [illegible] *beteekent* onverschillig wat *of* welk; *b. v. bl.* 117: [illegible] gestreept goed, onverschillig welk; *en bl.* 331: [illegible] in allerlei boeken, onverschillig welke. *Desgelijks bl.* 93.

[illegible] *K.N.* iets dat tot wroeten gebezigd wordt. [illegible] wroeten (*vrg.* [illegible]). — [illegible] veel of bij herhaling wroeten. *bl.* 166. — [illegible] het plaats hebben van [illegible] *bl.* 166.

[illegible] - - [illegible] *naam van een goed, en* [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143. [illegible] *Zie over de beteekenis van deze benaming bl.* 342.

[illegible]

[illegible] II°. = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 347.

[illegible] - - *Bl.* 131: [illegible] Iemand (*voor* ik) heeft geen spinnewiel gedraaid, en, zie, daar wordt hij bezocht door een gekken Chinees. *Volgens het volksgeloof namelijk wordt men door gekken bezocht, als men een spinnewiel draait zonder daarbij te spinnen.*

[illegible] *beteekent* op de teenen staan *of* met de teenen op den grond komen. *bl.* 224 *en* 225.

[illegible] I°. - - [illegible] *of* [illegible] *is N.: zie bij* [illegible] II°.

[illegible] - - [illegible] *Zie over de beteekenis van dezen naam. bl.* 341.

Digitized by Google

[illegible] - - [illegible] *naam van een soort van limoen. bl.* 216. [illegible] *ald.*

[illegible] *K.N.* te kort schieten; het wit, waarnaar men schiet, niet bereiken, *van pijlen en kogels. bl.* 140.

[illegible] I⁰. *is N.*, [illegible] *K.* - - [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, dat wil zeggen, dat beteekent. *bl.* 170. — II⁰. — [illegible] een wijk waar Javanen wonen. *bl.* 99.

[illegible] - - [illegible] *Zie over de beteekenis van dezen naam. bl.* 344.

[illegible] *K.N. naam van een groot soort van* [illegible] *bl.* 171.

[illegible] *K.N.*; [illegible] opstaande, *van knevels.* Opstaande knevels *is een spreekwoordelijke uitdrukking voor goede omstandigheden, waarin iemand zich bevindt. bl.* 152.

[illegible] *of vollediger* [illegible] *is de naam van één der* 30 *woekoes, waarvan het volksgeloof zegt, dat iemand, die daarin geboren is, zeker door een tijger verslonden wordt. bl.* 162.

[illegible] — [illegible] op een rei nevens elkander geplaatst. *bl.* 306.

[illegible] — [illegible] *ook benaming van een bijzonder groot soort van Wajangpoppen. bl.* 305.

[illegible] - - *Ook* [illegible] (*of* [illegible]) [illegible] *zonder herhaling, bl.* 126 *en* 151.

[illegible] *is niet Kw., maar K.N. bl.* 153.

[illegible] *beteekent* vochtig; *b. v.* 163: [illegible]

[illegible] - - [illegible] *naam van een goed teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] — [illegible] - - *Bl.* 162: [illegible] Mas Ngabehi zij uitgezonderd, *of* het zij met uitzondering van Mas Ngabehi; *d. i.* ik spreek niet van Mas Ng.

[illegible] — [illegible] *beteekent van een hard lichaam* om den rand omgekruld of met splinters zijn, *b. v. van den hoef van een paard, bl.* 221, *en van de punt van een pijl, bl.* 140.

[illegible] II⁰. kam, *wordt ook wel in Krâmâ gebruikt; b. v. bl.* 255: [illegible] een Kopjah dragen met een kam er buiten.

[illegible]

[illegible] *is K.N. en* [illegible] *K. h., ofschoon dit laatste weinig in gebruik is. bl.* 253.

[illegible]

[illegible] *of* [illegible] *N.* niet willen; *b. v. bl.* 206: [illegible] *Desgelijks bl.* 180. *Het Krâmâ is* [illegible] *Vrg.* [illegible] *en* [illegible]

[illegible] - - [illegible] *Zie over de beteekenis van deze benaming bl.* 335.

[illegible] *ook* om iets zich bekommeren of bekreunen. *bl.* 194. [illegible] maken (oorzaak zijn) dat hij het kwalijk neemt. *bl.* 381.

[illegible] *K.N.* wat iemand gelegen komt *of* belieft; *b. v. bl.* 150: [illegible] zoo veel als mij gelegen komt *of* belieft. *Men zegt, dat het een Arabisch woord is en eigenlijk overreiking beteekent: maar welk woord? Is het misschien* [illegible], iets passends *of* voegzaams?

Digitized by Google

[illegible] - - [illegible] *oude benaming van Kadiri. bl.* 371 *en* 372.

[illegible] - - [illegible] - - [illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] *Vrg. ook* [illegible] *bij* [illegible]

[illegible] *In het Maleisch wordt dit woord* ملاو *uitgesproken.*

[illegible] - - *Bl.* 127: [illegible] *zij bood er maar heel goedkoop (d. i. heel weinig) voor.*

[illegible] — [illegible] *K.* ([illegible] *N.*) *ter ooren gekomen; bl.* 356: [illegible]

[illegible] *waarschijnlijk een Chineesch woord:* verschieten, *van speelkaarten. bl.* 157.

[illegible] - - [illegible] *Zie over de beteekenis van deze benaming bl.* 333.

[illegible] *K.N.* *een langwerpig vierkant, meestal van deze figuur* ◇, *op hoofddoeken en borstkleedjes, en gewoonlijk wit, omzoomd met gebatikd bloemwerk. Op borstkleedjes is het dikwijls van deze figuur* ▭ *en op hoofddoeken geheel vierkant. Zoo* [illegible] *bl.* 256.

[illegible] — [illegible] *in goud; b. v.* [illegible] *kleinhandelaarsters in goud (in goudwaren). bl.* 97.

[illegible] — [illegible] *ook navraag of rondvraag naar iets doen. bl.* 147 *en* 346.

[illegible] *Vrg.* [illegible]

[illegible] *K.N.* gekneusd. *bl.* 222.

[illegible] *wordt ook wel in Kråmå gebruikt. bl.* 169.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *beteekent eigenlijk* draaijen, *van daar* duizelen *of* duizelig worden, *b. v. bl.* 115. *Het grondwoord is* [illegible] draaijing, duizeling. — *Vanhier ook* [illegible] *eig.* duizelig worden; *vandaar* zoo worden, dat iemand het hoofd omloopt, geheel verbijsterd worden, als gek worden.

[illegible] *K.N.* kringsgewijs van één groeijend haar, *zooals op de kruin van het hoofd van den mensch en aan het lijf van dieren, vooral van paarden, z. v. a.* [illegible] *Bij paarden wordt zulk een* [illegible] *in het haar voor een goed of slecht teeken gehouden. Zie bl.* 141-143 *en* 369.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *Het Madyå is* [illegible] *bl.* 119 *en* 145.

[illegible] *beteekent* zich sluiten, *en* [illegible] sluiting *of* het gesloten zijn, *b. v. van een bloem of Pajoeng.* — [illegible] iets (*b. v. een Pajoeng*) sluiten, digt doen, toedoen. *bl.* 258.

[illegible] *beteekent, als er van betaling van pacht gesproken wordt,* den tijd van een half jaar; *b. v. bl.* 194: [illegible] twee halfjaren.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *Kw.* = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 335. [illegible] *zie aldaar.*

[illegible] *Kw.* = [illegible] *en* [illegible] *bl.* 339.

ꦩ

[illegible] - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

Digitized by Google

ꦤꦺꦴꦁꦲꦶꦭꦁ K.N.; ꦲꦤꦺꦴꦁꦲꦶꦭꦁ naakt zijn of worden; dood arm zijn of worden (*vrg.* ꦤꦺꦴꦁꦲꦶꦭꦁ). *bl.* 90.

ꦤꦺꦴꦁ — ꦲꦤꦺꦴꦁ - - ꦤꦺꦴꦁꦲꦶꦭꦁꦲꦶꦤꦁ begiftigd worden met ziekte: *een uitdrukking van het vroom gemoed, dat alles, wat de Voorzienigheid over den mensch beschikt, als goed en als een gunst beschouwt. bl.* 356.

ꦤꦺꦴ ook *z. v. a.* ꦤꦺꦴꦩꦶ vaste, bepaalde regel; *b. v. bl.* 310: ꦲꦶꦱꦺꦴꦱꦺꦴꦱꦺꦴꦤ꦳ꦶꦤꦺꦴꦩꦶꦤꦺꦴꦩꦶꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴ *Desgelijks bl.* 27.

ꦤꦺꦴꦤꦺ II°. — ꦲꦤꦺꦴꦤꦺꦤꦺꦴꦤ of — ꦤꦺꦴꦤꦺꦴꦤ K. h. ziek maken, iemand ziek doen worden; *b. v. bl.* 109: ꦲꦤꦺꦴꦤꦺꦴꦤꦺꦴ

van de Parampóggan, olifanten, paarden, tijgers en slangen bij de Wajang. bl. 304. — [illegible] *N.*, — [illegible] *K.*, iets tot [illegible] bezigen, met iets klemmen en vasthouden. *bl.* 304.

[illegible] — [illegible] grof, *b. v. spelen of dobbelen. bl.* 90.

[illegible] - - [illegible] en [illegible] *moet zijn* [illegible] en [illegible] *en beteekent ook* ligtvaardig de handen slaan aan iets, *b. v. aan een anders eigendom. bl.* 91.

[illegible] *wordt verklaard door* [illegible] *bl.* 341.

[illegible] *benaming van overzeesche roode linnen zakdoeken. Zoo* [illegible] *bl.* 126.

[illegible] *K.N.* pen, pin, *in de gewrichten van de Wajangpoppen. bl.* 303 *en* 304.

[illegible] *K.N.* effen (*hetzij door afsnijden of slijpen*). [illegible] effen maken. — [illegible] effen gemaakt. [illegible] een broek van Tjindé zonder witten rand, of, van andere stoffen gemaakt, zonder galon beneden om de pijpen. *bl.* 255 *en* 256.

[illegible] - - [illegible] gulden koper. *bl.* 116.

[illegible] — [illegible] weêrstand ontmoeten (*in het hakken*); *ook* bepaald, niet ruim, niet veel omvattend, eenvoudig, *van de beteekenis van woorden. bl.* 332 *en* 341.

[illegible]

[illegible] *of* [illegible] - - *Het Krâmâ is* [illegible] *of* [illegible] *of* [illegible] *het Madyâ* [illegible] — [illegible] *N.* (*ik* [illegible] *K.*) ik weet niet wat er gebeurd zou zijn: *een uitdrukking om te kennen te geven, dat er ligt, indien het niet gelukkig voorgekomen ware, iets ongelukkigs gebeurd zou zijn. bl.* 130.

[illegible] — [illegible] *beteekent* in asch, waaronder nog gloeijende kolen zitten, gaar maken. — [illegible] het in heete asch gebradene. *bl.* 222.

[illegible] *figuurlijk bl.* 91: [illegible] *van iemand die niet denken kan.*

[illegible] - - [illegible] *wordt genoemd een gouden met edelgesteenten ingezette decoratie ster, die, door den Gouverneur-Generaal Daendels aan den Soesoehoenan van Soerakarta geschonken, vervolgens door zijn opvolgers gedragen wordt. bl.* 260.

[illegible] *is de naam van zeker soort van onkruid.* — [illegible] plaats waar zulk onkruid in menigte groeit. *bl.* 163.

[illegible] — [illegible] - - [illegible] het is reeds te ver gekomen. *bl.* 91.

[illegible] — [illegible] in alle opzigten wel, frisch en gezond. *bl.* 106.

[illegible] bier, *ook* [illegible] *bl.* 214.

[illegible] *of* [illegible] *ook naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

([illegible] *K.N.* kleine gaten of hakkels in het een of ander, door het snijden met een mes veroorzaakt. *Zoo bl.* 215: [illegible] overal met gaten of hakkels van het mes.

[illegible] *Hetgeen hiermeê bedoeld wordt, bestaat uit twee manden met deksels, gedragen aan een bamboe als draagstok, die door gaten aan het bovenéinde door de manden heen gestoken is, en, als de koeli stil houdt, op twee stutten aan de einde rust. bl.* 206.

Digitized by Google

ꦲꦤꦶꦱꦼꦤ꦳ *of* ꦲꦤꦲꦤꦶꦱꦼꦤ꦳ *ook* in gelederen geschaard staan, *van troepen. bl.* 266.

ꦔꦺꦴꦤ꦳ - - ꦔꦺꦴꦤꦱꦼꦤꦶꦤꦶ *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

ꦔꦶꦤꦔꦶꦤꦶ *beteekent* zich wild of ruw aanstellen of gedragen. *bl.* 130.

ꦤꦲꦺꦱꦼꦤ꦳ *of* ꦲꦶꦤꦤꦺꦴꦱꦼꦤ꦳ moeder, *is beleefder woord, dan* ꦲꦶꦤꦲꦶ *of* ꦲꦶꦤꦲꦶꦚ *bl.* 1.

ꦤꦺꦴꦤ꦳ *ook K.N.* eten na het einde van een vasten (*Ml. id.*). *bl.* 308.

ꦲꦶꦤꦺꦴꦚ꦳ *K.N.* een werktuig (een soort van val) om tijgers te vangen. *bl.* 166.

ꦲꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ — ꦲꦤꦶꦔꦺꦴꦤ꦳ - - *Bl.* 216: ꦲꦤꦲꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ ꦱꦼꦲꦶꦱꦶꦲꦶ de grond brengt het meê; het komt van den aard van den grond.

ꦲꦶꦤꦺꦴꦤ꦳ - - ꦱꦤꦤꦺꦴꦤꦶꦔꦺꦴꦤ꦳ *zie* ꦱꦤꦤꦺꦴꦱꦼꦤ꦳ II⁰.

ꦲꦤꦲꦶꦱꦶꦱꦼꦤ꦳ — ꦲꦤꦶꦔꦲꦶꦱꦶꦔꦺꦴꦤ꦳ iemand bedriegen, *bij het spel, bl.* 140.

ꦲꦺꦴꦲꦶ - - *Niet* ꦲꦤꦺꦴꦲꦶ *maar* ꦲꦺꦴꦲꦶ *zonder neusklank, heeft de beteekenis van* beweging met het lichaam maken, om zich van een last te ontdoen, zich verzetten, zich weêrspannig toonen. *bl.* 130.

ꦲꦤꦲꦺꦴꦤ꦳ *ook* het lijf van een kleed. *bl.* 185.

ꦲꦺꦴꦤꦺꦴ꦳ - - ꦲꦶꦱꦺꦴꦤꦶꦔꦺꦴꦱ꦳ het in huis benoodigde, waar men in huis gebrek aan heeft. *bl.* 157. — ꦲꦤꦺꦴꦤꦺꦴ꦳ - - ꦱꦲꦶꦱꦤꦲꦺꦴꦤꦺꦴ꦳ ꦤꦺꦴꦤ꦳ uit nood, door den nood gedrongen. *bl.* 162. — ꦲꦺꦴꦲꦺꦴꦤꦺꦴ꦳ ꦲꦤꦺꦴꦤ꦳ *N.*, ꦲꦶꦲꦶꦱꦺꦴꦤꦺꦴ꦳ ꦲꦤꦺꦴꦤ꦳ *K.*, bij nood, des noods. *bl.* 142.

ꦲꦤꦺꦴꦱ꦳ *ook* gewoon gezegde, wat men gewoon is te zeggen, of gewone, aangenomene manier van zich uit te drukken; *b. v. bl.* 120: ꦲꦤꦺꦴꦱ꦳ : ꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦲꦺꦴꦲꦺꦴꦲꦶꦔꦺꦴꦲꦶꦔꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴ꦳ *en* iemands woord, hetgeen iemand zegt of belooft; *b. v. bl.* 192: ꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦲꦶꦲꦶꦱꦶꦲꦶꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴ꦳

ꦲꦶꦱꦺꦴ꦳ - - ꦲꦶꦱꦺꦴꦲꦶꦱꦺꦴ꦳ *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

ꦲꦺꦴꦲꦶꦱꦺꦴ꦳ *beteekent* schram, *en* geschramd. *bl.* 286.

ꦤꦲꦤꦺꦴꦱꦺꦴ꦳ *K.N.* een mandje van een soort van biezen gemaakt. *bl.* 98 *en* 129.

ꦲꦺꦴꦱ꦳ — ꦲꦤꦺꦴꦱꦶꦲꦶ꦳ *ook* ergens iets (*b. v. een brief*) naar toe zenden; *b. v. bl.* 248: ꦲꦶꦤꦶꦤꦲꦺꦴꦲꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤꦺꦴꦱꦺꦴꦤ

het hart: [illegible] *het zou bersten.*

[illegible] = [illegible] *bl.* 340.

[illegible] - - *Bl.* 232: [illegible] *nu is mijn hart opgelucht.*

[illegible] *K.N.* de losgetornde zoom van een Kampoeh. *bl.* 253.

[illegible] II⁰. - - [illegible] *of* [illegible] *is de gewone benaming, die een vrouw van de lagere volksklasse aan haar man geeft, als het eerste kind een zoon, en* [illegible] *of* [illegible] *als dat een meisje is. bl.* 120. *In Kråmå ook* [illegible] *mijn vader bl.* 1.

[illegible] *z. v. a.* [illegible] - - [illegible] *zie* [illegible]

[illegible] - - *Bl.* 375: [illegible] *een reis tot twaalf uur.*

[illegible] *ook* een wel. — [illegible] *benaming van een zeker fatsoen van oorkrabben, naar de gelijkenis op een* [illegible] *bl.* 98 *en* 127.

[illegible] - - [illegible] *naam van een slecht teeken in het haar van paarden. bl.* 143.

[illegible] *Zie ook* [illegible]

[illegible] — [illegible] *wordt verklaard door* [illegible] *en* [illegible] *bl.* 335.

[illegible] *Zie bij* [illegible]

[illegible] — [illegible] *ook van een vrouw,* die haar vrijheid verliest door pandeling te worden. *bl.* 158.

[illegible] *z. v. a.* [illegible] I⁰. *Zoo* [illegible] verdeelen, *bl.* 266 *en* 269.

[illegible] — [illegible] *is ook het collectief van* [illegible] *en beteekent* straatroovers, een bende struikroovers; *b. v. bl.* 163.

[illegible] — [illegible] *of* [illegible] op goed geluk. *bl.* 162.

[illegible] II⁰. *ook* [illegible] *b. v. bl.* 197: [illegible] iets vragen, naar een zaak vragen.

[illegible] — [illegible] *N.*, [illegible] *K.*, iets opdragen aan iemand om te verrigten of te bezorgen. *bl.* 153.

[illegible] — [illegible] *ook* afwerken, voltooijen, *b. v. van lijnwaad dat gebatikd wordt. bl.* 156. — [illegible] *ook* het afgewerkte, voltooide; afwerking, voltooijing; *van lijnwaad, dat gebatikd wordt, en van boeken, die afgeschreven worden; b. v.* [illegible] verkoopt gij het door u afgewerkte gebatikd (*d. i.* het afgebatikde)? [illegible] waar is het door u afgewerkte (afgeschrevene) boek Ménak? *Bl.* 151: [illegible] goed afgewerkt, *en* [illegible] het is bleek afgewerkt.

[illegible] - - [illegible] een slag van een hansworst, *een spreekwoordelijke uitdrukking voor* een zotskap. *bl.* 95.

[illegible] — [illegible] gebatikd, gebatikd goed. *bl.* 151.

[illegible] — [illegible] *ook naam van een plaats op de hoofdplaats van Soerakarta. bl.* 141.

[illegible] — [illegible] *beteekent* door den regen verhinderd worden. *bl.* 245.

[illegible] *zie bij* [illegible]

[illegible] - - [illegible] *is volgens de meening van geletterde Javanen een verbastering van* [illegible] *dat* een witgevlekte Bango (*een soort van donkergrijze ooije-*

Digitized by Google

vaar) beteekent. Bl. 256: [illegible] een hoofddoek in het midden wit (*zoo als de* [illegible]), doch met blaauw of zwart omzoomd, en met een rand (*gewoonlijk van galon*).

[illegible] *beteekent* een bij elkander gebonden pakje, *b. v. van tien cigaren. bl.* 189.

[illegible] - - [illegible] *Zie over de beteekenis van deze benaming bl.* 334.

[illegible]

[illegible] *van de buik*, roeren *van honger. bl.* 156.

[illegible] *wordt somtijds ook van personen gebruikt, vooral in vergelijkingen; b. v. bl.* 130: [illegible] deze heeft veel gelijkenis met u: het onderscheid is, dat gene een weinig ouder is.

[illegible] *z. v. a.* [illegible] *Zoo bl.* 106: [illegible]

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] — [illegible] *meervoud. bl.* 381.

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] *zie* [illegible]

[illegible] - - [illegible] *l. v. bl.* 388.

[illegible] - - [illegible] : [illegible] *een spreekwoord: zie bij* [illegible] *en bl.* 108, waar het verklaard wordt.

[illegible] *zie* [illegible]

N. B. Bij de VERKORTINGEN achter het VOORBERIGT van het WOORDENBOEK moet nog bijgevoegd worden:

K. D. ..... *Kråmå doesoen.*

Md. ..... *Madyå.*

Digitized by Google

VERBETERINGEN.

Bl. 1, r. 3, staat: [illegible] ..... lees: [illegible]

— 2, —10,13en16,— [illegible] ..... [illegible]

— 3, — 2 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 4, — 8, — [illegible] ..... [illegible]

— — —11, — [illegible] ..... [illegible]

— 6, — 8 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 7, — 3, — [illegible] ..... [illegible]

— 16, — 5 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 24, — 7 en 8, — [illegible] ..... [illegible]

— 27, —10en9v.o.,— [illegible] ..... [illegible]

— 31, — 9, — [illegible], lees: [illegible]

— 33, — 7 en 8, — [illegible] ..... [illegible]

— 42, —13, — [illegible] ..... [illegible]

— 47, —11 — [illegible] ..... [illegible]

— 49, —10, — [illegible] ..... [illegible]

— 50, —13, — [illegible] ..... [illegible]

Digitized by Google

Bl. 51, r. 8 v. o., staat: [illegible] ..... lees: [illegible]

— 53, — 9, — [illegible] .... [illegible]

— 56, — 5 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 57, — 9, — [illegible] ..... [illegible]

— 59, — 3, — [illegible], lees: [illegible]

— 60, — 13, — [illegible] lees: [illegible]

— 80, —, — [illegible] ..... [illegible]

— 94, — 9, — [illegible] ..... [illegible]

— — — 9 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 97, — 13, — [illegible] ..... [illegible]

— 106, — 5 v. o., — [illegible] .... [illegible]

— 109, — 4, — [illegible] ..... [illegible]

— 114, — 12 en 13, — [illegible] ..... [illegible]

— 115, — 7 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— — — 5 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 118, — 10, — [illegible] ..... [illegible]

— 124, — 4 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 127, — 9 v. o., — [illegible], lees: [illegible]

— 131, — 7 v. o., — [illegible], lees: [illegible]

Digitized by Google

Bl. 146, r. 11, staat: [illegible] ..... lees: [illegible]

— 147, — 7 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 148, — 10 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 161, — 7 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 183, — 3 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 184, — 2 v. o., — [illegible] lees: [illegible]

— 190, — 13, — [illegible] ..... [illegible]

— 204, — 10, — [illegible] ..... [illegible]

— 214, — 7 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 228, — 2, — [illegible] ..... [illegible]

— 232, — 2, — [illegible] ..... [illegible]

— 236, — 9, — [illegible] ..... [illegible]

— 238, — 13, — [illegible] ..... [illegible]

— 239, — 13, — [illegible] ..... [illegible]

— 250, — 4 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 253, — 8 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 255, — 9, — [illegible] ..... [illegible]

— 262, — 12, — [illegible] ..... [illegible]

— 267, — 4 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

— 269, — 11, — [illegible] ..... [illegible]

— 287, — 12, — [illegible] ..... [illegible]

— 297, — 11, — [illegible] ..... [illegible]

Digitized by Google

Bl. 308, r. 5, staat: [illegible] ..... lees: [illegible]

— 313, — 4, — [illegible] ..... [illegible]

— 317, — 9, — [illegible] ..... [illegible]

— — — 14, — [illegible] ..... [illegible]

— 358, — 7 en 9, — [illegible] ..... [illegible]

— 379, — 8 v. o., — [illegible] ..... [illegible]

Digitized by Google